

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Е Л А Б О Р А Т
ЗА ПОВТОРНА АКРЕДИТАЦИЈА НА СТУДИСКА ПРОГРАМА
АГРОБИЗНИС
Втор циклус на студии
Едногодишни студии

ИНСТИТУЦИЈА ПРЕДЛАГАЧ НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА
ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ - СКОПЈЕ

Скопје, 2022 ГОДИНА
____ Прва акредитација
X Повторна акредитација

СОДРЖИНА НА ЕЛАБОРАТОТ

ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНЕСУВАЧОТ НА БАРАЊЕТО	7
ПРАВНА ОСНОВА ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ НА ЕЛАБОРАТОТ	9
1. Карта на високообразовната установа	10
2. Основни податоци за студиската програма за која се бара повторна акредитација	13
3. Цел и оправданост за воведување на студиската програма	14
4. Усогласеност на студиската програма со потребите на општеството за даденото кадровско профилирање	15
5. Општи дескриптори на квалификации за втор циклус на едногодишни студии со 60 ЕКТС, студиска програма Агробизнис, при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	17
5.1. Општи дескриптори на квалификации за втор циклус на едногодишни студии со 60 ЕКТС, студиска програма Агробизнис, Економски институт-Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	17
5.2. Специфични дескриптори на квалификации за втор циклус на едногодишни студии со 60 ЕКТС, студиска програма Агробизнис, на Економски институт - Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	18
6. Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните предмети, со листа на задолжителни предмети, листа на изборни факултетски и универзитетски предмети и дефиниран начин на избор на предметите	20
7. Список на наставен кадар со податоци	21
8. Податоци за просторот предвиден за реализација на Студиската програма	23
9. Листа на опрема предвидена за реализација на студиската програма Агробизнис, Економски институт - Скопје	23
10. Информација за бројот на студентите (првпат запишани) на студиската програма во периодот од последната акредитација	23
11. Информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература	24
12. Информација за веб-страница	24
13. Активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата	24
14. Резултати од изведената самоевалуација во согласност со Упатството за единствените основи на евалуацијата и евалуациските постапки на универзитетите донесено од Агенцијата за евалуација на високото образование во Република Македонија и од Интеруниверзитетската	

АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на Економски институт - Скопје	
конференција на Република Македонија (Скопје -Битола, септември 2002).	25
15. Дали формалното образование и истражувачкото искуство на наставниците кореспондира со специфичноста на студиската програма, односно со профилот и квалификацијата на наставно-научниот кадар.....	25
16. Усогласеност на структурата и содржината на циклусот на студиите со општите и специфичните дескриптори	26
17. Усогласеноста на теоретската и практичната настава со целите на студиската програма	31
18. Усогласеност на студиската програма со единствениот европски простор за високо образование и споредливост со програмите на европски високообразовни институции.....	31
ДОКУМЕНТИ	32
1. Одлука за усвојување на студиската програма од Наставно-научниот совет/ Научниот совет ...	33
2. Одлука за усвојување на студиската програма од Универзитетскиот сенат	34
3. Мислење од Одборот за соработка и доверба со јавноста	36
4. Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување настава поодредени предмети од студиската програма	37
4.1 ИЗЈАВА од Наташа Данилоска	37
4.2 ИЗЈАВА од Татјана Петковска Мирчевска	38
4.3 ИЗЈАВА од Васил Поповски.....	39
4.4 ИЗЈАВА од Катерина Хаџи Наумова-Михајловска.....	40
4.5 ИЗЈАВА од Елизабета Џамбаска.....	41
4.6 ИЗЈАВА од Александра Лозаноска.....	42
4.7 ИЗЈАВА од Владимир Петковски	43
4.8 ИЗЈАВА од Биљана Ангелова.....	44
4.9 ИЗЈАВА од Диана Бошковска.....	45
ПРИЛОЗИ	47
ПРИЛОГ БР. 1: Содржина на предметните програми.....	48
Прилог бр. 1.1 Содржина на предметната програма Економика на аграрот.....	48
Прилог бр. 1.2 Содржина на предметната програма Агромаркетинг	51
Прилог бр. 1.3 Содржина на предметната програма Менаџмент во агробизнисот	54
Прилог бр. 1.4 Содржина на предметната програма Аграрна политика.....	57
Прилог бр. 1.5 Содржина на предметната програма Одржливост на производство и потрошувачка на храна.....	60
Прилог бр. 1.6 Содржина на предметната програма Управување со трошоци и ценовни политики во аграрот.....	63
Прилог бр. 1.7 Содржина на предметната програма Финансирање и инвестиции во аграрот	66
Прилог бр. 1.8 Содржина на предметната програма Економија на животна средина.....	69
Прилог бр. 1.9 Содржина на предметната програма Меѓународна конкурентност.....	72

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

ПРИЛОГ БР. 2: Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор, и третциклус на студии и за ментори на докторски студии.....	75
Прилог бр. 2.1 Податоци за наставникот Наташа Данилоска.....	75
Прилог бр. 2.2 Податоци за наставникот Тајјана Петковска Мирчевска.....	80
Прилог бр. 2.3 Податоци за наставникот Васил Поповски.....	86
Прилог бр. 2.4 Податоци за наставникот Катерина Хаџи Наумова-Михајловска.....	91
Прилог бр. 2.5 Податоци за наставникот Елизабета Џамбаска.....	93
Прилог бр. 2.6 Податоци за наставникот Александра Лозаноска.....	98
Прилог бр. 2.7 Податоци за наставникот Владимир Петковски.....	103
Прилог бр. 2.8 Податоци за наставникот Билјана Ангелова.....	106
Прилог бр. 2.9 Податоци за наставникот Диана Бошковска.....	111
ПРИЛОГ БР. 3: Податоци за наставниците што можат да бидат ментори на магистерски труд на втор циклусна студии на студиската програма по Агробизнис.....	116
ПРИЛОГ БР. 4: Додаток на диплома.....	117
ПРИЛОГ БР. 5: Статут на високообразовната установа (на УКИМ и на единицата).....	119
ПРИЛОГ БР. 6: Извештај од последна самоевалуација (на УКИМ и на единицата).....	120
ПРИЛОГ БР. 7: Копија од Решението за акредитација на високообразовната установа, издадено од Одборот заакредитација и евалуација на високото образование на Република Македонија.....	121
ПРИЛОГ БР. 8: Копија од Решението за исполнување на услови за почеток со работа на студиската програма, издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија.....	123

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

Табела за структура на елаборатот

Реден број	Наслов/поднаслов	Проверка
1.	ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНЕСУВАЧОТ НА БАРАЊЕТО	
2.1.	ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕТО НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА УНИВЕРЗИТЕТ	
2.2.	ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕТО НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА БАРАТЕЛ НА АКРЕДИТАЦИЈА	
3.	СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА	
4.	ДЕЈНОСТ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА СПОРЕД ФРАСКАТИЕВАТА КЛАСИФИКАЦИЈА	
5.	ОРГАН НА ЗАСТАПУВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА	
6.	ПРАВНА ОСНОВА ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ НА ЕЛАБОРАТОТ	
1.	Карта на високообразовната установа	
2.	Основни податоци за студиската програма за која се бара акредитација/повторна акредитација	
3.	Цел и оправданост за воведување на студиската програма	
4.	Усогласеност на студиската програма со потребите на општеството за даденото кадровско профилирање	
5.	Општи дескриптори на квалификации за втор циклус на едногодишни студии со 60 ектс, студиска програма Агробизнис, Економски институт - Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	
5.1.	Општи дескриптори на квалификации за втор циклус на едногодишни студии со 60 ектс, студиска програма Агробизнис, Економски институт - Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	
5.2.	Специфични дескриптори на квалификации за втор циклус на едногодишни студии со 60 ектс, студиска програма Агробизнис, Економски институт - Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	
6.	Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните предмети, со листа на задолжителни предмети, листа на изборни факултетски и универзитетски предмети и дефиниран начин на избор на предметите	
7.	Список на наставен кадар со податоци наведени во прилог бр.4	
8.	Податоци за просторот предвиден за реализација на студиската програма Агробизнис, Економски институт - Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
9.	Листа на опрема предвидена за реализација на студиската програма Агробизнис, Економски институт - Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
10.	Информација за бројот на студентите (првпат запишани) на студиската програма во периодот од последнат акредитација	
11.	Информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература	
12.	Информација за веб-страница	
13.	Активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата	

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

14.	Резултати од изведената самоевалуација во согласност со упатството за единствените основи на евалуацијата и евалуациските постапки на универзитетите, донесено од Агенцијата за евалуација на високото образование во Република Македонија и од Интеруниверзитетската конференција на Република Македонија (Скопје-Битола, септември 2002)	
15.	Усогласеност на формалното образование и истражувачкото искуство на наставниците со специфичноста на студиската програма, односно со профилот и квалификацијата на наставно-научниот кадар	
16.	Соодветност на структурата и содржината на циклусот на студиите со општите и специфичните дескриптори	
17.	Усогласеност на теоретската и практичната настава со целите на студиската програма	
18.	Усогласеност на студиската програма со единствениот европски простор за високо образование и споредливост со програмите на европски високообразовни институции	
	Документи	
1.	Одлука за усвојување на студиската програма од наставно-научниот совет/ научниот совет	
2.	Одлука за усвојување на студиската програма од универзитетскиот сенат	
3.	Мислење од одборот за соработка и доверба со јавноста	
4.	Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма	
5.	Согласност на универзитетскиот сенат за учество на наставникот во реализација на студиска програма во друга високообразовна установа	
6.	Согласност на наставно-научниот/научниот совет за учество на наставникот во реализација на студиска програма на друга единица на универзитетот	
	Прилози	
Прилог бр. 3	Содржина на предметните програми	
Прилог бр. 4	Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови	
Прилог бр. 5	Податоци за наставниците што можат да бидат ментори на магистерски труд на втор циклус на студии на студиската програма Агробизнис	
Прилог бр. 6	Додаток на диплома	
Прилог бр. 7	Статут на високообразовната установа (на уким и на единицата)-линк до веб страниците Извештај од последна самоевалуација (на уким и на единицата)-линк до веб страниците	
Прилог бр. 8	Копија од решението за акредитација на високообразовната установа издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Македонија	
Прилог бр. 9	Договори за закуп	
Прилог бр. 10	Копија од решението за исполнување на условите за почеток со работа на студиската програма, издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија	

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНЕСУВАЧОТ НА БАРАЊЕТО

 РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
 Универзитет Св. КИРИЛ И МЕТОДИЈ
 Економски институт - Скопје
ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНЕСУВАЧОТ НА БАРАЊЕТО

Бр. 09-773/2
 12. 4 2022 год.
 Деловодна на високообразовната установа

Скопје
 Економски институт „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
 Економски институт - Скопје

Адреса/седниште	Ул. Пролет бр 1, 1000 Скопје
Матичен број	6462758
Телефон	Факс
+389 (02) 3115-076	/
Електронска пошта	Веб-страница на установата
eis@ek-inst.ukim.edu.mk	https://www.ek-inst.ukim.edu.mk/

2.1 ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА УНИВЕРЗИТЕТ

Назив на основачот	Собрание на Република Македонија
Назив на актот за основање	Закон на Универзитетот во Скопје
Број и датум на актот за основање	Бр. 4/1949 Службен весник на Народна Република Македонија
Промени во основачките права (називи на првиот основач и на правните следбеници на оснивачот)	/
Број и датум на Решението за исполнување на условите за почеток со работа и дејноста издадено од Министерството за образование и наука на РСМ	/
Број и датум на Решението за акредитација на високообразовната установа издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на РСМ	/
Број и датум на Решението за упис на високообразовната установа во Централниот регистар	/

2.2 ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕТО НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА БАРАТЕЛ НА АКРЕДИТАЦИЈА

Назив на основачот	Влада на Народна Република Македонија
Назив на актот за основање	Уредба за основање
Број и датум на актот за основање	Број 704 од 30 јуни 1952 година
Промени во основачките права (називи на првиот основач и на правните следбеници на оснивачот)	/
Број и датум на Решението за исполнетоста на условите за почеток со работа и дејноста издадено од Министерството за образование и наука на РСМ	/
Број и датум на Решението за акредитација на високообразовната установа издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на РСМ.	/

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

Број и датум на Решението за упис на високообразовната установа во Централниот регистар	4066499 од 22.12.2009 година
---	------------------------------

3. СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА

☒ Државна	☐ Приватна	☐ Мешовита
---	-----------------------------------	-----------------------------------

**4. ДЕЈНОСТ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА СПОРЕД ФРАСКАТИВНАТА
КЛАСИФИКАЦИЈА**

а) Научно поле - прво ниво	5. Општествени науки
б) Научно поле - второ ниво	502 Демографија
	503 Економски науки
	506 Организативни науки и управување (менџмент)
в) Научна област	50206 Интеракција помеѓу демографските економските и социјалните процеси
	50305 Економски развој
	50308 Фискална економија
	50309 Меѓународна економија
	50312 Економика на јавни служби
	50314 Економика на аграрот и шумарството
	50318 Економика на туризам и угостителство
	50325 Маркетинг
	50326 Финанси
	50329 Друго
	50607 Финансиски менаџмент
	50609 Меѓународен менаџмент
	50616 Менаџмент во аграрот
	50622 Управување со човечки ресурси
	50623 Претприемништво
	50624 Друго

5. ОРГАН НА ЗАСТАПУВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА

Име и презиме, функција (ректор/декан/директор)

Проф. д-р Зоран Јаневски, директор

Датум и акт на именување

Одлука за потврдување на избор за директор од Универзитетски сенат, број 02-133-3 од 27.1.2022 година

Контакт телефон

+389 (02) 5220-101

E-maila

zoranjanevski@ek-inst.ukim.edu.mk

Лице за контакт

Име и презиме

Наташа Дамилоска

Телефон

+389 (02) 5220-115

+389 77 985-927

E-maila

natasha.damiloska@ek-inst.ukim.edu.mk

Датум:

Овластено лице

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

ПРАВНА ОСНОВА ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ НА ЕЛАБОРАТОТ

1. Закон за високото образование (Службен весник на Република Македонија, бр. 82/2018);
2. Уредба за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и за вршење високообразовна дејност (Службен весник на Република Македонија, бр. 103/10); Класификација на научните подрачја, полиња и области според Меѓународната франска тиева класификација;
3. Правилник за организацијата, работата, начинот на одлучување, методологијата за акредитација и евалуација, стандардите за акредитација и евалуација, како и за други прашања во врска со работата на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование (Службен весник на Република Македонија, бр. 151/12);
4. Правилник за задолжителните компоненти што треба да ги поседуваат студиските програми од прв, втор и трет циклус на студии (Службен весник на Република Македонија, бр. 25/11);
5. Упатство за критериумите за начинот на обезбедување и оценување на квалитетот на високообразовните установи и на академскиот кадар во Република Македонија (Службен весник на Република Македонија, бр. 67/13);
6. Уредбата за Националната рамка на високообразовните квалификации (Службен весник на Република Македонија бр. 154/2010);
7. Правилник за содржината и формата на дипломата, на упатството за изготвување додаток на дипломата и на другите јавни исправи (Службен весник на Република Македонија бр. 84/09);
8. Закон за воената академија (Службен весник на Република Македонија бр.83/2009);
9. Правилник за поблиските критериуми и надлежноста на одборите за соработка и доверба со јавноста (Службен весник на Република Македонија бр. 148/13);
10. Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр. 71/09 и 120/10);
11. Правилник за условите што треба да ги исполнува истакнатиот стручњак од практиката од соодветната област за изведување клиничка настава (Службен весник на Република Македонија бр. 71/09 и 120/10);
12. Закон за медицинските студии и континуираното стручно усовршување на докторите на медицина (Службен весник на Република Македонија бр. 16/13);
13. Закон за признавање на професионалните квалификации (Службен весник на Република Македонија бр. 171/10);
14. Правилник за начинот и постапката за водење на базата на податоци за високообразовната дејност (Службен весник на Република Македонија бр. 65/13);
15. Закон за научно-истражувачката дејност (Службен весник на Република Македонија бр. 46/08, 103/08, 24/11 и 80/12);
16. Закон за високообразовните установи за образование на наставен кадар во предучилишното воспитание, основното и средното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 10/15);
17. Статут на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ (Универзитетски гласник бр. 425 од 28.6.2019);
18. Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапките за запишување на прв циклус (додипломски) и втор циклус (постдипломски) студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 417, 29.1.2019);
19. Решение за акредитација на високообразовната установа издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Македонија и
20. Други акти.

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

Список на задолжителни компоненти што треба да ги поседуваат студиските програми

1. Карта на високообразовната установа

Назив на високообразовната установа	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Економски институт - Скопје
Седиште	Ул. Пролет бр. 1 1000 Скопје Република Северна Македонија Телефон: +389 (02) 3115-076 Е-пошта: eis@ek-inst.ukim.edu.mk
WEB-страница	https://www.ek-inst.ukim.edu.mk/
Вид на високообразовната установа (државна, приватна, мешовита)	Државна високообразовна установа, единица во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје; Вид на дејност-Истражувања и експериментален развој во општествените и хуманитарните науки; Шифра на дејност - 72.20; Матичен број 6462758
Податоци за последната акредитација	Решение број 1409-212/10 од 15.05.2018 година
Студиски и научно-истражувачки подрачја за кои е добиена акредитација	Решенија од одборот на акредитација и евалуација на високото образование во Република Македонија, за акредитација на втор циклус на двегодишни и едногодишни студиски програми од областа на : <ul style="list-style-type: none"> - Меѓународна економија решение бр. 1409-212/6 од 29.12.2017 (едногодишна програма) - Меѓународна економија решение бр. 1409-212/7 од 29.12.2017 (двегодишна програма) - Финансиски менаџмент решение бр. 1409-212/2 од 2.1.2018 (едногодишна програма) - Финансиски менаџмент решение бр. 1409-212/3 од 29.12.2017 (двегодишна програма) - Меѓународен менаџмент решение бр. 1409-212/8 од 2.3.2018 (едногодишна програма) - Меѓународен менаџмент решение бр. 1409-212/9 од 2.3.2018 (двегодишна програма) - Претприемништво решение бр. 1409-212/4 од 29.12.2017 (едногодишна програма) - Претприемништво решение бр. 1409-212/5 од 29.12.2017 (двегодишна програма) - Агробизнис решение бр. 1409-212/10 од 15.5.2018 (едногодишна програма) - Агробизнис решение бр. 1409-212/11 од 15.5.2018 (двегодишна програма) - Логистика на бизнисот решение бр. 1409-161/4 од 15.5.2018 (едногодишна програма) - Логистика на бизнисот решение бр. 1409-161/5 од 15.5.2018 (двегодишна програма) - Бизнис менаџмент решение бр. 1409-161/2 од 15.5.2018 (едногодишна програма) - Бизнис менаџмент решение бр. 1409-161/3 од 15.5.2018 (двегодишна програма) - Менаџерска економија бр. 1409-15/2 од 5.6.2017 (едногодишна програма) - Менаџерска економија бр.08-65/7 од 17.2.2021 (двегодишна програма) <p>Решенија од Министерството за образование и наука на РМ за акредитација на втор циклус на двегодишни и едногодишни студиски програми од областа на :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Меѓународна економија решение бр. 14-268 од 7.2.2018

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

	<ul style="list-style-type: none"> - Финансиски менаџмент решение бр. 14-268 од 7.2.2018 - Меѓународен менаџмент решение бр. 803 од 10.4.2018 - Претприемништво решение бр. 14-268 од 7.2.2018 - Агробизнис решение бр. 1143 од 21.5.2018 - Логистика на бизнисот решение бр. 14-1141 од 21.5.2018 - Бизнис менаџмент решение бр. 14-1142 од 21.5.2018 - Менаџерска економија 14-7541/4 од 21.7.2017 (едногодишна програма) - Менаџерска економија решение од Агенција за квалитет во високото образование бр.08-467/4 од 1.6.2021 (двегодишна програма) <p>5.0 Општествени науки 5.03 Економски науки 5.06 Организационски науки и управување (менаџмент)</p>
Податоци за меѓународната соработка на планот на наставата, истражувањето и мобилноста на студентите	<ul style="list-style-type: none"> - University of Bologna Italija - Paris-Sorbonne University, Francija - Univerzitet vo Primorska Slovenija - Institut ekonomskih nauka Beograd - Ekonomski institut Zagreb - Univerzitet Podgorica - Ekonomski institut Banja Luka - Ekonomski institut Sarajevo - TOBB ETU University, Ankara, Turkey - Varna University of Management, Varna, Bulgaria - University of the Aegean, Greece
Податоци за просторот наменет за изведување на наставната и истражувачката дејност	<p>Економски институт располага со оптимален деловен простор (околу 500 м²) во рамките на овој простор Институтот располага со 2 предавални/училници во кои може да се изведува настава за 50 студенти. 8 кабинети и 1 библиотека</p>
Податоци за опремата за изведување на наставната и истражувачката дејност	<p>Секоја училница е опремена со проектор, флип чарт, табла, компјутерска и комуникациска опрема, компјутерски скенер, графоскоп, фотокопир со сортирка, телевизор, телефонска централа. Библиотечниот фонд располага со повеќе од 13300 книги, 2133 волумени на списанија и периодика и преку 320 научноистражувачки проекти работени во Институтот. Издавачка дејност на сопствени изданија меѓу кои и списанието Economic development.</p>
Вкупен број на студенти за кои е добиена акредитација	<p>100 студенти на Меѓународна економија 100 студенти на Финансиски менаџмент 100 студенти на Меѓународен менаџмент 100 студенти на Претприемништво 100 студенти на Агробизнис 100 студенти на Логистика на бизнисот 100 студенти на Бизнис менаџмент 70 студенти на Менаџерска економија</p>
Број на студенти (прв пат запишани)	<p>184 студенти на сите 5 насоки во учебната 2009/2010 година 245 студенти на сите 5 насоки во учебната 2010/2011 година 197 студенти на сите 5 насоки во учебната 2011/2012 година 148 студенти на сите 5 насоки во учебната 2012/2013 година 118 студенти на сите 6 насоки во учебната 2013/2014 година 126 студенти на сите 8 насоки во учебната 2014/2015 година 57 студенти на сите 8 насоки во учебната 2015/2016 година 54 студенти на сите 8 насоки во учебната 2016/2017 година 47 студенти на сите 8 насоки во учебната 2017/2018 година 33 студенти на сите 8 насоки во учебната 2018/2019 година 26 студенти на сите 8 насоки во учебната 2019/2020 година 25 студенти на сите 8 насоки во учебната 2020/2021 година</p>

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

	19 студенти на сите 8 насоки во учебната 2021/2022 година
Планиран број на студенти што ќе се запишат на студиската програма	20 студенти
Број на лица со наставно-научни, со научни и со наставни звања	19
Број на лица со соработнички звања	1
Сооднос наставник/студенти	2,31 (44 активни студенти/19 професори) Напомена: реалниот број на студенти на еден наставник зависи од изборот на студентите
Внатрешни механизми за обезбедување и контрола на квалитетот на студиите	Извештај за самоевалуација на институцијата и студиските програми на Економски институт-Скопје за 2017-2020, септември 2020 година. https://ek-inst.ukim.edu.mk/wp-content/uploads/2020/10/Izveshtaj-za-samoevaluacija-2017-2020-Final.pdf Самоевалуацијата ја споведува Комисија за самоевалуација на Економскиот институт - Скопје. Комисијата брои 7 члена од кои 5 се професори на Економскиот институт и 2 студенти на последипломски студии на Економски институт – Скопје. Самоевалуацијата се врши врз основа на квалитативна анализа и анализа заснована врз релевантни квантитативни параметри што понатаму претставува база за донесување на прецизни и јасни констатации и заклучоци темелени врз факти. Комисијата го базира извештајот за самоевалуација врз постојната документација на институтот организирана во рамки на стручната и административната служба, одделението за економски науки, одделението за организациски науки и одделението за демографија. Дополнително, за потребите на самоевалуацијата, Комисијата подготвува потребен број од унифицирани анкетни прашалници, а кои беа прифатени како соодветни од страна на Универзитетскиот сенат при УКИМ и претставуваат базична документација за реализација на процесот.
Период за спроведување на внатрешната евалуација	Самоевалуацијата на студенти се прави еднаш годишно, а самоевалуацијата на институцијата и студиските програми на три години.
Податоци за последната спроведена надворешна евалуација	Последната надворешна евалуација на Универзитетот, каде што припаѓа и Економски институт - Скопје е спроведена од 16 до 20 октомври 2017 година од страна на експертски тим номиниран од Европската асоцијација на Универзитети, во Брисел. Извештајот од спроведената евалуација е достапен на следниот линк: http://www.ukim.edu.mk/mk_content.php?meni=155&glavno=1
Други податоци што високообразовната установа сака да ги наведе како аргумент за својата успешност	<ul style="list-style-type: none"> - Во 2002 година Економскиот институт е добитник на наградата на град Скопје „13-ти Ноември”. - Економскиот институт е еден од оснивачите и прв претседавач на Асоцијацијата на економски институти на југоисточна Европа. - Во наставата се користи литература која е дел од Проектот на Владата: Превод на 1000 стручни, научни книги и учебници од кои се учи на врвните, најдобрите и најреномираните универзитети во САД и Европската унија. - Резултатите од научните и апликативните истражувања кои ги спроведува институтот се користат при предавањата на определни предмети. - Предавања одржуваат и визитинг професори од првите 150 универзитети според Академското рангирање на светските универзитети (Шангајска листа на универзитети). - Во 2021 година Економскиот институт има усвоена политика за отворен пристап на истражувачка инфраструктура и е член на Network of Open Access Research Infrastructure in Western Balkan Countries

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

2. Основни податоци за студиската програма за која се бара повторна акредитација

1	Назив на студиската програма	Агробизис
2	Назив на единица на Универзитетот	Економски институт-Скопје, единица членка на Универзитетот Св. „Кирил и Методиј“ во Скопје
3	Научно подрачје (Фраскатијева класификација)	5 Општествени науки
4	Научно поле и научна, стручна или уметничка област (Фраскатијева класификација)	503 Економски науки 50314 Економика на аграрот и шумарството
5	Вид на студии	Студиска програма од втор циклус на студии-академски студии
6	Оптовареност на студиската програма изразена во ЕКТС-кредити	Со завршувањето на студиската програма студентите стекнуваат 60 ЕКТС кредити
7	Степен или ниво на квалификација што се стекнува со завршување на студиите според Националната рамка на квалификации	VII A
8	Академски или стручен назив(профил) со кој се стекнува студентот по завршувањето на студиската програма	Студентот по завршувањето на студиската програма се стекнува со академско звање Магистер по економски науки од областа на Економика на аграрот и шумарството
9	Академски или стручен назив на англиски јазик што студентот го добива по завршувањето на студиската програма	Master of Science in Economics, Field of Agricultural economics
10	Времетраење на студиите (во студиски години)	Студиската програма Агробизис е академска едногодишна студиска програма и предвидува 60 ЕКТС
11	Учебна година во којашто ќе започне реализацијата на студиската програма	2023/2024
12	Број на студенти што се планира да се запишат на студиската програма	20 студенти
13	Јазик на кој ќе се изведува наставата	Македонски јазик

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

14	Дали студиската програма се поднесува за акредитација или за повторна акредитација	Повторна акредитација на постојна студиска програма по Агробизнис
15	Начин на финансирање на предложената студиска програма	Студиите се реализираат со самофинансирање од страна на студентите. Студиите чинат 1900 евра во денарска противвредност според курсот на НБРМ на денот на уплата. Институтот преку Научниот совет го задржува правото за дефинирање на цената на студиите на почетокот од секој семестар и заедно со одредените квоти за запишување да ги објави во конкурсот за запишување на студенти за вториот циклус на студии на институтот.
16	Услови за запишување на студиската програма (посебно за редовните, за вонредните и за странските студенти)	Завршен прв циклус на студии во времетраење од 8 семестри или остварени најмалку 240 ЕКТС кредити
17	Информација за продолжување на образованието	После завршување на вториот циклус на студии на Економскиот институт-Скопје, на студиската програма по Агробизнис, студентот може да го продолжи своето образование на трет циклус на студии.

3. Цел и оправданост за воведување на студиската програма

Потребата за предлагање, поточно за осовременување на едногодишната студиска програма по Агробизнис нужно ја наметнуваат динамичните промени кои се случуваат во глобалното опкружување. Имено, уште од самиот почеток на новиот милениум во сите развиени земји и оние кои настојуваат да ги следат, дојде до значајни промени во делот на аграрот, односно во земјоделството, производството на храна и агробизнисот воопшто. Овде во прв ред се мисли на потребата од промени во комплексните и скапи аграрни политики, зголемените потреби за висококвалитетна, безбедна храна и похуман живот, растот и осовременувањето на бизнисот агробизнис, зголемувањето и заострувањето на конкуренцијата, интересот за инвестирање во аграрот, порастот на општествената свест за зачувување на околината и традиционалните вредности, како и потребата од унапредување на руралниот развој, кои предизвикаа коренити промени во државните политики за земјоделство, производство на храна и заштита на околината. Во исто време, начинот на организирање и реализирање на производството и дистрибуцијата на земјоделското-прехранбените производи е радикално различен од минатото. Денес агробизнисот претставува комплексен деловен систем кој достигнува многу подалеку од обработка на почвата и одгледување на домашни животни и ги обединува сите оние кои учествуваат во производството и доставувањето на храна до потрошувачите, како и регулирање на односите меѓу учесниците. Во таа смисла, потребата од образование кое води кон унапредување на одржливоста и мултифункционалноста на бизнисот агробизнис како основа на современите аграрни политики и деловни стратегии во сите развиени земји и агробизниси, претставува основна цел на оваа студиска програма бидејќи преку неа се изучуваат предметни програми кои ќе обезбедат стекнување на соодветни современи знаења и вештини.

Во Република Северна Македонија, на почетокот на 21^{от} век, секторот земјоделство сè уште останува водечки во националната економија, а агробизнисот е еден од најперспективните бизниси, со 8,1% од БДП¹, 10,4% од вкупната трговија и 14% од вкупниот број на вработени во земјава (податоци за 2019 година). Извозот на земјоделски и прехранбени производи во 2020 година сочинува 10,24% од вкупниот извоз на Северна Македонија. Пазари на кои се пласираат најголем дел од македонските земјоделски и прехранбени производи се во земјите членки на ЕУ (49,7% од вкупниот извоз, вклучувајќи ја Грција 17,7%, Германија 13,4% и Хрватска 11,9%) и земјите од ЦЕФТА

¹ Статистички годишник 2021
<https://www.stat.gov.mk/PrikaziPoslednaPublikacija.aspx?id=34>

АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на Економски институт - Скопје

(36,1%). Во своите програмски определби, Владата на Северна Македонија секогаш го смета земјоделството како целна област за идни инвестиции, раст и развој, вклучително и зголемени странски директни инвестиции. Истовремено, мора да се има во предвид дека во Република Северна Македонија како земја аспират за членство во ЕУ, членка на СТО и членка на ООН со обврска да ги почитува основните конвенции за човекови права, милениумските развојни цели (целите за одржлив развој), на домашниот пазар на работна сила растат потребите за академски образовани агроекономисти, оспособени со зелени вештини. Покрај тоа, во напорите за обезбедување на одржлив развој, семејните/индивидуалите земјоделски стопанства, земјоделските задруги и трговските друштва се повеќе бараат специјалисти за маркетинг и менаџмент во земјоделството, а централната и локална управа имаат потреба од специјалисти за аграрна и рурална политика. Во вакви околности, перспективата за одржливо интензивирање на агробизнисот заслужува да биде поддржана и со понуда на дополнително знаење и оспособување на идни експерти за агробизнис кои ќе знаат како да развиваат и организираат интензивно и продуктивно земјоделство со високи еколошки стандарди.

Во насока на пресретнување на предизвиците кои произлегуваат од Националната стратегија за одржлив развој², студиската програма Агробизнис има како цел насочување на студиите кон стекнување на знаења и вештини за профитабилно земјоделско производство и прехранбена индустрија преку совесно искористување на обновливите природни ресурси, со заштита на околината, зачувување на ресурсите во руралните подрачја и културното наследство. Зголемената побарувачка за храна, особено таква со висока хранлива вредност и безбедност, во денешното глобално конкурентно окружување, отвара и бројни можности за професионален ангажман во целокупниот систем на производство и дистрибуција на храната. Студиската програма Агробизнис е конципирана со цел да ги подготви студентите за вработување во различни области вклучувајќи разбирање и имплементација на аграрна политика, маркетинг, меѓународни трговски односи во земјоделството, управување со деловни субјекти во земјоделството и прехранбената индустрија, управување со ризици и осигурување во земјоделството, организирање на одржливо производство и потрошувачка на храна, одржливо управување со природните ресурси, финасирање и инвестирање, рурален развој и управување со трошоците и ценовните политики.

Во согласност со Националната стратегија за образование за периодот 2018-2025 година³, една од приоритетните цели на студиската програма Агробизнис е натамошен развој на концептот на образование на студентите кој нуди комплетен стручњак подготвен за сите предизвици на земјоделството и производството на храна на новото време, со истовремено создавање услови за стекнување на специјалистички знаења кои се потребни за конкурентно земјоделско производство. Во оваа смисла, студиската програма Агробизнис има за цел да овозможи студентите да се развиваат во критички мисловни субјекти и активни учесници во граѓанското општество и ќе се изведува со комбинацијата на методи на настава и учење преку кои студентите ќе се стекнат со генерички компетенции-за критичко мислење и носење аргументирани одлуки, способноста за решавање проблеми и примена на знаењата во реални практични ситуации, за интерперсонални и интраперсонални социо-емоционални вештини; како и со клучните компетенции - да се учи како да се учи, иновативност и претприемништво, граѓанска и општествена одговорност, културна свесност и изразување, истовремено со клучни компетенции за комуникација со користење на стручна терминологија.

4. Усогласеност на студиската програма со потребите на општеството за даденото кадровско профилирање

При креирањето на студиската програма Агробизнис, како и на одделните предметни програми, земено е предвид дека во Република Северна Македонија се случува развојни промени, посебно во областа на земјоделското производство. Овде во прв ред се мисли на стратешката определба на Република Северна Македонија за интегрирање во Европската Унија и потребата од прилагодување кон Заедничката земјоделска политика на Унијата и почитување на Европскиот зелен договор. Така, ин ситуациите на системот имаат потреба од стручен кадар способен да креира и

² Национална стратегија за одржлив развој во Република Македонија (2009-2030)

<https://www.moepp.gov.mk/wp-content/uploads/2014/12/Nacionalna-Strategija-za-Odrzliv-Razvoj-vo-RM-NSSD-Del-1.pdf>

³ Стратегија за образование за 2018-2025 година и Акциски план

<http://mrk.mk/wp-content/uploads/2018/10/Strategija-za-obrazovanie-MAK-WEB.pdf>

АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на Економски институт - Скопје

реализира националната земјоделска политика која ќе биде во согласност со Заедничката аграрна политика на ЕУ, ќе го применува Европскиот зелен договор, ќе ги почитува Милениумските развојни цели и во исто време ќе одговори на потребите на националната сопственичка структура и организационите облици на деловните системи во македонскиот агрокомплекс, како и на потребата за интензивирање, осовременување и иновирање на агробизнисот. Исто така, денес семејните/индивидуалните земјоделски стопанства, трансформираниите земјоделски задруги, комбинати и претпријатија од сегментот на прехранбената индустрија во Република Северна Македонија се деловни субјекти кои имаат потреба од професионални квалификувани лица за нивно управување и раководење. Дополнително, новоформираните земјоделски здруженија имаат потреба од стручна консултација и експертиза за реализација на нивните цели. Без образовани стручњаци, едуцирани на соодветен начин не е можно да се обезбеди рурален развој и управување со земјоделското производство во согласност со принципите на одржливиот развој. Ако кон ова ги додадеме и сите други деловни субјекти од агробизнисот кои се неопходни за непречена реализација на производствениот процес, како на пример трговци со репроматеријали и земјоделски аптеки, јасно е дека сосема е оправдано да се понуди студиска програма која е ги изучува и обединува макро и микроекономските аспекти за водење на одржлив агробизнис.

Со оваа студиска програма студентите покрај тоа што се обезбедуваат со современи теоретски знаења, се стекнуваат и извесни практични знаења релевантни за пазарот на труд. Со завршување на последипломските студии по Агробизнис, студентите се стекнуваат со генерички знаења и вештини од областа на економијата на аграрот, особено во доменот на прилагодување кон заедничката аграрна политика на ЕУ.

Со стекнување на генерички и специфични знаења и вештини во областа економика на аграрот, студентите ќе бидат оспособени да работаат и да одлучуваат по бројни прашања поврзани со развојот на земјоделството и руралните средини. Студентите ќе бидат оспособени за работа во сите институции на системот кои стручно и професионално го третираат развојот на секторот земјоделство, во сите негови сегменти, како и давање на соодвени консултантски услуги.

Преку стекнатите генеричките и специфични знаења и вештини во областа на економика на аграрот дипломираните последипломци на едногодишната студиска програма по Агробизнис ќе можат да извршуваат профили на занимања потребни за членовите на законодавни и извршни тела, државните функционери, раководните државни службеници, дипломатите и директорите, одосно ќе се стекнат со компетенции да одредуваат, креираат и водат аграрна политика на државата, како и политики на земјоделски здруженија и организации, да советуваат во врска со нив; да учествуваат во формулирање на закони, прописи и правила кои се однесуваат на земјоделско-прехранбениот сектор, да ја претставуваат државата и да дејствуваат во нејзино име; да го надгледуваат толкувањето и реализирањето на државната аграрна политик и со неа поврзаното законодавство; да вршат слични работи во име на земјоделски здруженија и организации, како и да управуваат со претпријатија и институции од доменот на земјоделството и прехранбената индустрија или да управуваат со нивните внатрешни организациони единици. Исто така, со студиската програма по Агробизнис студентите ќе усвојат генерички и специфични знаења и вештини и ќе се стекат со квалификации од седми степен на академско образование со што ќе бидат компетентни за профили на стручњаци и научници и ќе бидат оспособени да дадат сериозен продонес во зголемување на постоечкиот фонд на знаења, да применуваат научни концепти и теории, да учат на систематски начин и да се образуваат во која било комбинација од овие три активности.

Со оваа студиска програма се стекнуваат знаења и вештини кои исто така можат да бидат од голема полза при отварање и/или водење на сопствен агробизнис а со тоа се прошируваат и можностите за самовработување.

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

5. Општи дескриптори на квалификации за втор циклус на едногодишни студии со 60 ЕКТС, студиска програма Агробизнис, при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации

Ниво во Националната рамка на високообразовните квалификации		Високо образование	Ниво во Европската рамка на високообразовни квалификации
VII	VIIA		II циклус на магистерски академски студии Едногодишни студии-ЕКТС кредити

Квалификации што означуваат успешно завршување на вториот циклус на студии (60 ЕКТС) му се доделуваат на лице што ги исполнува условите според следните дескриптори на квалификациите:

5.1. Општи дескриптори на квалификации за втор циклус на едногодишни студии со 60 ЕКТС, студиска програма Агробизнис, Економски институт-Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации

Тип на дескриптор	Опис
Знаење и разбирање	<ul style="list-style-type: none"> - Показува знаење и разбирање и високо ниво на професионална компетентност во научните области на економиката на аграрот, како и оспособеност за користење на методите за анализа и наоѓање решенија за проблемите во агробизнисот на систематски и на креативен начин, што обезбедува основа за оригиналност во развивањето и/или примената на автономни истражувачки идеи. - Поседува длабинско знаење и разбирање за меѓусебната испреплетеност на научните полиња на економските науки и организациските науки, како и на предметните области, и покажува знаење за причинско-последичните врски помеѓу нив, кое знаење и разбирање се заснова на најреномирани меѓународни истражувања во полето на општествените науки. - Поседува општи знаења, вештини, ставови и вредности неопходни за да придонесе за одржлив општествен, економски и еколошки развој на земјоделството и прехранбената индустрија.
Примена на знаењето и разбирањето	<ul style="list-style-type: none"> - Поседува способност за критичко, независно и креативно решавање проблеми со оригиналност која произлегува од примената на аналитичко-истражувачки вештини при истражување на конкретни појави од областа на економиката на аграрот, како и при решавање на интердисциплинарни прашања и проблеми. - Показува способност за аргументирана дискусија при разгледување и решавање на конкретни економски проблеми во агробизнисот. - Показува свесност за влијанието на земјоделството и прехранбената индустрија врз животната средина.
Способност за проценка	<ul style="list-style-type: none"> - Показува способност за оценка и правилна примена на методологијата што се користи при истражувањето на проблеми од областа на економика на аграрот. - Показува способност за прибирање, обработка, анализа и презентирање на релевантни информации, идеи и концепти, како и способност за синтетизирање и интегрирање на знаењето за клучните области за агробизнисот. - Показува способност за проценка, интерпретација и разбирање на потребата за промена и за примена на потребни мерки за заштита на

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

	животната средина.
Комуникациски вештини	<ul style="list-style-type: none"> - Показува способност за работа во мултикултурни и мултиетички средини, поседува разбирање за различните вредносни системи, има изразена посветеност кон тимската работа и оспособеност за осознавање на сопственото место во тимот при работа на конкретен економски проблем проблем во агробизнисот, согласно сопствените компетенции. - Владее со елементите и компонентите на комуникација и вештините за слушање и успешно користи информатички и комуникациски технологии. - Има способност за размена на заклучоци и предлози за економски прашања во областа на земјоделството, со аргументирање и со рационално поткрепување на истите, како со стручни, така и со нестручни лица, јасно и недвосмислено. - Показува способност за преземање значителна одговорност за заедничките резултати, за иницирање и водење активности поврзани со развој на земјоделството. - Показува комуникациски и преговарачки вештини за дискусија за конфликтни интереси во сложени контексти.
Вештини за учење	<ul style="list-style-type: none"> - Способност за препознавање на личната потреба за понатамошно знаење заради разбирање на меѓусебната испреплетеност на научните полиња економските науки и организациските науки. - Способност за преземање одговорност за понатамошен професионален развој и усовршување во доменот на економика на аграрот. - Способност за независно и самостојно делување при стекнувањето нови знаења и вештини за одржлив развој на агробизнисот.

5.2. Специфични дескриптори на квалификации за втор циклус на едногодишни студии со 60 ЕКТС, студиска програма Агробизнис, на Економски институт - Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации

Тип на дескриптор	Опис
Знаење и разбирање	<ul style="list-style-type: none"> - Има способност за употреба на проширено и продлабочено знаење, со високо ниво на професионална компетентност во доменот на специфичните дисциплини односно економика на аграрот и сродите економски и организациски науки. - Се стекнува и со способност за употреба на проширено и продлабочено знаење и од областите на аграрната и агро-еколошка политика, меѓународната конкурентност, управување со трошоците во земјоделството, менаџмент и маркетинг во агробизнисот, одржливост на производството и потрошувачката на храна и сл.). - Показува високо ниво на компетност и знаења неопходни за разбирање на агробизнисот, за анализа на понудата и побарувачката на пазарите и отстапките од правилата, за функционирањето на аграрната политика, за релевантни анализи на факторите на производство, за одделните финансиски аспекти и инструменти во економијата, за делувањето на меѓународното окружување врз агробизнисот, за донесувањето на менаџерски одлуки и интегрирање на современите економски правила и принципи во работењето. Исто така, покажува знаења неопходни за истражувањето на пазарот, за теоријата и политиката на формирање цени. - Показува знаења неопходни за разбирање на влијанието на земјоделството и агробизнисот врз одржливиот развој и разбирање на Милениумските цели и на Европскиот зелен договор, како значаен сегменти од политиката на а Европската унија.
Примена на знаењето и разбирањето	<ul style="list-style-type: none"> - Применува знаење релевантно за научната област економика на аграрот, како и при третирање на различни професионални и/или научно-истражувачки проблеми, а посебно при избор на соодветни политики и стратегии, при донесување на одлуки, при избор на најсоодветен настап на домашни и странски пазари.

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

	<ul style="list-style-type: none"> - Применува знаење за донесување на рационални одлуки во процесот на работење, како во приватниот, така и во јавниот сектор. - Показува способност за критичко размислување и аргументирана дискусија при разгледување и решавање на конкретни проблеми од економиката на аграрот и сродите економски и организациски науки, во поглед на одделните микро и макроекономски политики, економска анализа на несовршените пазари и правилно и ефикасно користење на факторите на производство и природните ресурси. - Показува подготвеност да иницира и применува иновативни практики за одржлив развој и за заштеда на енергија во процесите на производство и дистрибуција на храна.
<p align="center">Способност за проценка</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Поседува способности за проценка на економскиот амбиент и политиките на државата при креирањето на целите и инструментите на макроекономската политика и како истите влијаат развојот на агробизнисот. - Показува способност за соодветна проценка и приоритизирање на конкретни проблеми од областа економиката на аграрот сродите економски и организациски науки, како и избор на соодветни инструменти, мерки. - Показува способност за носење на конкретни менаџерски одлуки. - Има посебни способности за идентификување на влијанието на аграрната политика врз процесот на менаџерско одлучување во агробизнисот. - Показува способност за комбинирање на факторите на производство во насока на остварување и максимизирање на профитот и зголемување на ефикасноста и продуктивноста на работењето во агробизнисот. - Показува способност за идентификување и проценка на можности и стратешки пристапи за да одговори на предизвиците на економијата за животна средина.
<p align="center">Комуникациски вештини</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Показува способност за јасна, концизна, навремена и разбирлива комуникација со засегнатите страни при решавањето на определен проблем од областите а економика а аграрот и сродите економски и организациски науки, како и почитување на хиерархиската поставеност при институционалната комуникација, транспарентност при пренос на информациите и професионалност во извршувањето на обврските. - Поседува вештина за отчетно пренесување на информациите и знаењата од областа на економиката на аграрот и агробизнисот, како и за професионално делегирање на обврските. - Показува способност за координација, менаџмент и деловни вештини за примена на холистички и интердисциплинарни пристапи во земјоделството и прехранбената индустрија кои опфаќаат економски, социјални и еколошки цели. - Показува способност за промовирање на еколошки производи и услуги.
<p align="center">Вештини за учење</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Демонстрира длабински аналитички пристап при препознавање, следење, разбирање, коментирање и евалуација на проблемите од областа на економиката на аграрот и агробизнисот, како и интердисциплинараните прашања. - Показува способност за идентификување на своите предности и на релевантните вештини на учење во функција на подобро искористување на сопствените потенцијали за развој на агробизнисот. - Показува способност за адаптабилност и препознавање на потребата за понатамошно учење за примена на новите технологии и процеси потребни за зазеленување на работните места во агробизнисот.

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

6. Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните предмети, со листа на задолжителни предмети, листа на изборни факултетски и универзитетски предмети и дефиниран начин на избор на предметите

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Табела 6.1. Распоред на предметите по семестри и студиски години на академски студии (АС)

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА година						
1.	АБ 101/2023	Економика на аграрот	прв	2	2	10
2.	АБ 104/2023	Агромаркетинг	прв	2	2	10
3.	АБ 105/2023	Менаџмент во агробизнисот	прв	2	2	10
Вкупно часови (предавања, вежби) и број на ЕКТС кредити во прв семестар						30
4.		Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети на Економски институт - Скопје	втор	1	1	5
5.		Изборен наставен предмет од листата на изборни предмети на Економски институт - Скопје	втор	1	1	5
		Магистерски труд	втор			20
Вкупно часови (предавања, вежби) и број на ЕКТС кредити во втор семестар						30
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредити во студиската година						60

Табела 6.2. Изборни наставни предмети на студиската програма

Вид на изборен наставен предмет	Број
Наставни предмети од Листата на изборни предмети предложена од единицата	6
Наставни предмети од Универзитетската листа на изборни предмети	/

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС	Единица ²³
				П	В		
1.	АБ 201/2023	Аграрна политика	втор	1	1	5	Економски институт - Скопје
2.	АБ 202/2023	Одржливост на производство и потрошувачка на храна	втор	1	1	5	Економски институт - Скопје
3.	АБ 203/2023	Управување со трошоци и ценовни политики во аграрот	втор	1	1	5	Економски институт - Скопје
4.	АБ 204/2023	Финансирање и инвестиции во аграрот	втор	1	1	5	Економски институт - Скопје
5.	АБИП 105	Економија на животна средина	втор	1	1	5	Економски институт - Скопје
6.	АБИП 106	Меѓународна конкурентност	втор	1	1	5	Економски институт - Скопје
Вкупно:							

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

Табела 6.3. Преглед на застапеност на задолжителните и на изборните предмети на студиската програма

Година	Број на задолжителни предмети	Број на изборни предмети	Вкупно предмети
Прва година	3	2	5
Втора година	/	/	/
% застапеност	60 %	40%	100%

Табела 6.4. Преглед на процентуалната застапеност на задолжителните и изборните предмети

Траење на студиите (години)/ вкупен број на ЕКТС-кредити на студиската програма	Вкупна оптовареност изразена преку ЕКТС-кредити		Оптоварност за задолжителните предмети изразена преку ЕКТС-кредити		Оптоварност за изборните предмети изразена преку ЕКТС-кредити	
	А Вкупен број на ЕКТС-кредити од наставните предмети	А1 Процентуална застапеност на ЕКТС-кредити од наставните предмети на студиската програма	Б Вкупен број на ЕКТС-кредити од задолжителните наставни предмети	Б1* Процентуална застапеност на ЕКТС-кредити од задолжителните наставни предмети во однос на вкупниот број на ЕКТС-кредити на	В Вкупен број на ЕКТС-кредити од изборните наставни предмети	В1 Процентуална застапеност на ЕКТС-кредити од изборните наставни предмети во однос на вкупниот број на ЕКТС-
1 година и 120 ЕКТС	60	$(60/60)*100=100\%$	50	$(Б/А)*100=9\%$ $(50/60)*100=83,3\%$	10	$(В/А)*100=16,7\%$ $(10/60)*100=16,7\%$
* Магистерскиот труд носи 20 ЕКТС кредити и тие претставуваат задолжителни активности на студиската програма						

7. Список на наставен кадар со податоци

Списокот на наставен кадар со потребните податоци наведени во член 5 од Правилникот за задолжителните компоненти кои треба да ги поседуваат студиските програми од првиот, вториот и третиот циклус студии е даден во Прилог бр. 2.

Табела 7.1. Список на лица избрани во наставно-научни, научни и наставни звања во редовен работен однос со полно работно време на единицата каде што се реализира студиската програма

	Име и презиме на наставникот	Звање и научна област во кои е избран	Научна област на којашто докторирал	Институција каде што работи во редовен работен однос	Предмети што ги предава	Вкупен број на предмети по семестри	
						зимски	летен
1.	Проф. д-р Биљана Ангелова	Редовен професор, Финансиски менаџмент	Финансиски менаџмент	Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Економски институт - Скопје	-Управување со трошоци и ценовни политики во аграрот		1
2.	Проф. д-р Васил Поповски	Редовен професор, Меѓународен менаџмент	Менаџмент, микроекономија	Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Економски институт - Скопје	-Менаџмент во агробизнисот	1	
3.	Проф. д-р Татјана Петковска Мирчевска	Редовен професор, Маркетинг	Маркетинг	Универзитет Св. Кирил и Методиј во	-Агрмаркетинг -Одржливост на производство и	1	1

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

				Скопје, Економски институт - Скопје	потрошувачка на храна		
4.	Проф. д-р Диана Бошковска	Редовен професор, Финансиски менаџмент	Финансиски менаџмент	Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Економски институт - Скопје	-Финансирање и инвестиции во аграрот -Управување со трошоци и ценовни политики во аграрот		2
5.	Проф. д-р Наташа Данилоска	Редовен професор, Економика на аграрот и шумарството	Економика на аграрот и шумарството Менаџмент во аграрот	Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Економски институт - Скопје	-Економика на аграрот -Менаџмент во агробизнисот -Аграрна политика -Одржливост на производство и потрошувачка на храна -Финансирање и инвестиции во аграрот -Економија на животна средина	2	4
6.	Проф. д-р Елизабета Џамбаска	Вонреден професор, Економски развој	Економски развој	Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Економски институт - Скопје	-Меѓународна кокурентност		1
7.	Проф. д-р Александра Лозаноска	Вонреден професор, Интеракција меѓу демографските, економските и социјалните процеси	Интеракција меѓу демографските, економските и социјалните процеси	Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Економски институт - Скопје	-Меѓународна кокурентност		1
8.	Проф. д-р Катерина Хаџи- Наумова Михајловска	Вонреден професор, Менаџмент во аграрот	Менаџмент во аграрот	Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Економски институт - Скопје	-Економика на аграрот -Агромаркетинг -Економија на животна средина	2	1
9.	Проф. д-р Владимир Петковски	Вонреден професор, Економски развој	Економски развој	Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Економски институт - Скопје	-Аграрна политика		1

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

**8. Податоци за просторот предвиден за реализација на Студиската програма
Агробизнис, организирана на Економски институт - Скопје**

За изведување на наставните активности на последипломските студии Економски институт-Скопје располага со оптимален деловен простор (околу 500 m²), на ул. „Пролет” бр. 1. Овој простор е доделен на трајно користење од страна на Министерството за наука, со решение бр. 03-1231/2 од 31.10.1991 година.

Табела 8.1. Список и површина на простории во високообразовната установа што ќе се користат за реализација на студиската програма

	Вид и намена на просторот	Број	Број на места	Површина (m ²)
1.	Предавални	2	60	92 m ²
2.	Библиотека и читална	1		24 m ²
3.	Кабинети за наставен кадар	9		132 m ²
4.	Студентски прашања	1		20 m ²
5.	Сала за состаноци	1		25 m ²
6.	Останати простории	5		66 m ²
7.	Помошни простории (ходници,кујна,тоалети)			86 m ²
...				
Вкупно				446 m ²

**9. Листа на опрема предвидена за реализација на студиската програма Агробизнис,
Економски институт - Скопје**

Табела 9.1 Список на опрема и наставни средства за вршење на дејноста што одговараат на нормативите и стандардите за вршење високообразовна дејност

	Опрема и наставни средства	Вид	Намена	Број
1.	Столчиња со маси за пишување		Непречено реализирање на наставата	40
2.	Клупи и столчиња во читална		Можност за учење и истражување	10
3.	Столчиња во предавална		Непречено реализирање на наставата	20
4.	Маси во предавална		Непречено реализирање на наставата	4
5.	ЛЦД проектори		Споделување на презентации и други аудио-визуелни содржини и интерактивна настава	2
6.	Преносни компјутери		Непречено реализирање на наставата	35
7.	Ласерски печатачи		Непречено реализирање на наставата	12
8.	Фотокопир со сортирка		Непречено реализирање на наставата	2
9.	Телевизор		Споделување на презентации и други аудио-визуелни содржини и интерактивна настава	2
10.	Wi-fi интернет со слободен пристап		Користење на неограничена и силна интернет врска	2
11.	Флип-чарт табла		Непречено реализирање на наставата	2

10. Информација за бројот на студентите (првпат запишани) на студиската програма

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје
во периодот од последната акредитација**

Табела 10.1 Преглед на бројот на студентите запишани (првпат) на студиската програма во периодот на последната акредитација и бројот на студенти за кои се бара акредитација

Академска година		Број на студенти запишани во прва година
1.	2017/2018	3
2.	2018/2019	
3.	2019/2020	1
4.	2020/2021	
5.	2021/2022	1
Вкупно запишани студенти		5
Бројот на студенти за кои е добиена акредитација		20
Бројот на студенти за кои се бара нова ре/акредитација		20

11. Информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература

Во предметните програми од студиската програма (Прилог бр. 3) дадени се детални информации за задолжителната и дополнителна литература која се користи при реализација на истите. Во библиотеката на Економски институт и кај предметните професори се обезбедени доволно наслови согласно нормативите на Министерството од предложената основна и дополнителна литература. Библиотечниот фонд располага со 13.300 книги, 2.133 волумени на списанија и периодика и преку 320 научноистражувачки проекти работени во Институтот. Наставникот соодветната литература на студентите им ја дава на почетокот од секој семестар, а ја наведува во предметната програма, Силабус. Имајќи го во предвид брзиот напредок во областа на комјутерските науки и технологии водено е сметка при изборот на литература да се предлагаат наслови на задолжителна и дополнителната литература кои се достапни во електронска (дигитална) форма и повеќето предметни професори по електронски пат (електронска пошта) ги споделуваат со студентите.

Линк до веб-страницата на Економски институт – Скопје:

<https://www.ek-inst.ukim.edu.mk/>

12. Информација за веб-страница

Линк до веб-страницата на Економски институт – Скопје, каде се наоѓаат информации за студиската програма по Агробизнис:

<https://www.ek-inst.ukim.edu.mk/agrobiznis/>

13. Активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата

Квалитетот на наставата се развива и одржува преку следните механизми:

- секој семестар се спроведуваат анонимни анкети на студентите за односот на наставниот кадар и квалитетот на наставно-образовниот процес, како и самоевалуација на ниво на целиот Економски институт-Скопје;
- секоја година се унапредуваат предметните програми во процедура преку редовни состаноци на раководителите на студиските програми за втор циклус студии на Економски институт-Скопје и Наставно научниот совет на институтот;
- квалитетот на студиите се контролира и низ процесот на надворешна евалуација.

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

14. Резултати од изведената самоевалуација во согласност со Упатството за единствените основи на евалуацијата и евалуациските постапки на универзитетите донесено од Агенцијата за евалуација на високото образование во Република Македонија и од Интеруниверзитетската конференција на Република Македонија (Скопје -Битола, септември 2002).

Процесот на самоевалуацијата го спроведува Комисија за самоевалуација на Економскиот институт-Скопје, составена од 5 професори на Економскиот институт и 2 студенти на последипломски студии на институтот. Самоевалуацијата се врши врз основа на квалитативна анализа и анализа заснована врз релевантни квантитативни параметри за клучните елементи: студиски програми, наставно-научен и соработнички кадар, наставно-образовна дејност, научноистражувачка работа, студенти, просторни и материјални ресурси, логистика, надворешна соработка и финансирање. Притоа, се спроведува SWOT анализа, со која се идентификуваат предностите, слабостите, можностите и заканите на претходно наведените елементи, со цел да се предложат мерки за нивно подобрување или надминување. Комисијата го базира извештајот за самоевалуација врз постојната документација на институтот организирана во рамки на стручната и административната служба, одделението за економски науки, одделението за организациски науки и одделението за демографија. За потребите на самоевалуацијата, Комисијата изготвува унифицирани анкетни прашалници, прифатени од Универзитетскиот сенат при УКИМ, кои ги одговараат студентите на последипломски студии на Институтот.

Линк до последниот Извештај за самоевалуација на Економски институт – Скопје, достапен на веб-страната на Институтот:

<https://ek-inst.ukim.edu.mk/wp-content/uploads/2020/10/Izveshtaj-za-samoevaluacija-2017-2020-Final.pdf>

15. Дали формалното образование и истражувачкото искуство на наставниците кореспондира со специфичноста на студиската програма, односно со профилот и квалификацијата на наставно-научниот кадар.

Табела 15.1. Збиен преглед на бројот на наставници по области ангажирани за изведување на студиската програма

Реден број	Научна област	Потесна научна, уметничка односно стручна област	Наставник по странски	Предавачи	Виши предавачи	Асистент-докторанд	Доцент	Вонр. проф.	Редов. проф.	Научно звање – истражувач	Емеритус	Други	Вкупно	
1.	Економски науки	Економски развој						2					2	
		Фискална економија							1					1
		Меѓународна економија							1	1				2
		Економика на јавни служби								1				1
		Економика на аграрот и шумарството								1				1
		Економика на туризам и угостителство								1				1
		Маркетинг								1				1
		Финансии								1				1
2.	Организациски науки и менаџмент	Финансиски менаџмент							3				3	

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

	управување	Меѓународен менаџмент						1				1
		Менаџмент во аграрот					1					1
		Управување со човечки ресурси					1					1
		Претприемништво						1				1
3.	Демографија	Интеракција помеѓу демографските, економските и социјалните процеси					1	1				2
Вкупно							7	12				19

16. Усогласеност на структурата и содржината на циклусот на студиите со општите и специфичните дескриптори

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

Општи дескриптори		
Специфичен дескриптор	Опис	Предмети преку кои се обезбедува постигнување на особеностите означени со општите дескриптори
Знаење и разбирање	<ul style="list-style-type: none"> - Показува знаење и разбирање и високо ниво на професионална компетентност во научните области на економиката на аграрот, како и оспособеност за користење на методите за анализа и наоѓање решенија за проблемите во агробизнисот на систематски и на креативен начин, што обезбедува основа за оригиналност во развивањето и/или примената на автономни истражувачки идеи. - Поседува длабинско знаење и разбирање за меѓусебната испреплетеност на научните полиња на економските науки и организациските науки, како и на предметните области, и покажува знаење за причинско-последичните врски помеѓу нив, кое знаење и разбирање се заснова на најреномирани меѓународни истражувања во полето на општествените науки. - Поседува општи знаења, вештини, ставови и вредности неопходни за да придонесе за одржлив општествен, економски и еколошки развој на земјоделството и прехранбената индустрија. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економика на аграрот 2. Менаџмент во агробизнисот 3. Агротрговина 4. Управување со трошоци и ценовни политики во аграрот 5. Финансирање и инвестиции во аграрот 6. Одржливост на производство и потрошувачка на храна 7. Аграрна политика 8. Економија на животна средина 9. Меѓународна конкурентност
Примена на знаењето и разбирањето	<ul style="list-style-type: none"> - Поседува способност за критичко, независно и креативно решавање проблеми со оригиналност која произлегува од примената на аналитичко-истражувачки вештини при истражување на конкретни појави од областа на економиката на аграрот, како и при решавање на интердисциплинарни прашања и проблеми. - Показува способност за аргументирана дискусија при разгледување и решавање на конкретни економски проблеми во агробизнисот. - Показува свесност за влијанието на земјоделството и прехранбената индустрија врз животната средина. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економика на аграрот 2. Менаџмент во агробизнисот 3. Агротрговина 4. Аграрна политика 5. Одржливост на производство и потрошувачка на храна 6. Финансирање и инвестиции во аграрот 7. Економија на животна средина
Способност за проценка	<ul style="list-style-type: none"> - Показува способност за оценка и правилна примена на методологијата што се користи при истражувањето на проблеми од областа на економика на аграрот. - Показува способност за прибирање, обработка, анализа и презентирање на релевантни информации, идеи и концепти, како и способност за синтетизирање и интегрирање на знаењето за клучните области за агробизнисот. - Показува способност за проценка, интерпретација и разбирање на потребата за промена и за примена на потребни мерки за заштита на животната средина. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економика на аграрот 2. Управување со трошоци и ценовни политики во аграрот 3. Финансирање и инвестиции во аграрот 4. Аграрна политика 5. Одржливост на производство и потрошувачка на храна 6. Економија на животна средина
Комуникациски вештини	<ul style="list-style-type: none"> - Показува способност за работа во мултикултурни и мултиетички средини, поседува разбирање за различните вредносни системи, има изразена посветеност кон тимската работа и оспособеност за осознавање на сопственото место во тимот при работа на конкретен економски проблем проблем во агробизнисот, согласно сопствените компетенции. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Менаџмент во агробизнисот 2. Меѓународна конкурентност 3. Меѓународна трговија со храна 4. Аграрна политика 5. Агротрговина 6. Одржливост на производство и потрошувачка на храна

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

	<ul style="list-style-type: none"> - Владее со елементите и компонентите на комуникација и вештините за слушање и успешно користи информатички и комуникациски технологии. - Има способност за размена на заклучоци и предлози за економски прагање во областа на земјоделството, со аргументирање и со рационално поткрепување на истите, како со стручни, така и со нестручни лица, јасно и недвосмислено. - Показува способност за преземање значителна одговорност за заедничките резултати, за иницирање и водење активности поврзани со развој на земјоделството. - Показува комуникациски и преговарачки вештини за дискусија за конфликтни интереси во сложени контексти. 	
Вештини за учење	<ul style="list-style-type: none"> - Способност за препознавање на личната потреба за понатамошно знаење заради разбирање на меѓусебната испреплетеност на научните полиња економските науки и организациските науки. - Способност за преземање одговорност за понатамошен професионален развој и усовршување во доменот на економика на аграрот. - Способност за независно и самостојно делување при стекнувањето нови знаења и вештини за одржлив развој на агробизнисот. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економика на аграрот 2. Аграрна политика 3. Менаџмент во агробизнисот 4. Агрормаркетинг 5. Финансирање и инвестиции во аграрот 6. Одржливост на производство и потрошувачка на храна 7. Економија на живота средина

Специфични дескриптори		
Специфичен дескриптор	Опис	Предмети преку кои се обезбедува постигнување на особеностите означени со општите дескриптори
Знаење и разбирање	<ul style="list-style-type: none"> - Има способност за употреба на проширено и продлабочено знаење, со високо ниво на професионална компетентност во доменот на специфичните дисциплини односно економика на аграрот и сродите економски и организациски науки. - Се стекнува и со способност за употреба на проширено и продлабочено знаење и од областите на аграрната и агро-сколошка политика, меѓународната конкурентност, управување со трошоците во земјоделството, рурален развој, менаџмент и маркетинг во агробизнисот, одржливост на производството и потрошувачката на храна и сл.). - Показува високо ниво на компетност и знаења неопходни за разбирање на агробизнисот, за анализа на понудата и побарувачката на пазарите и отстапките од правилата, за функционирањето на аграрната политика, за релевантни анализи на факторите на производство, за одделните финансиски аспекти и инструменти во економијата, за делувањето на меѓународното окружување врз агробизнисот, за донесувањето на менаџерски одлуки и интегрирање на современите економски правила и принципи во работењето. Исто така, покажува знаења неопходни за истражувањето на пазарот, за теоријата и политиката на формирање цени. - Показува знаења неопходни за разбирање на влијанието на земјоделството и агробизнисот 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економика на аграрот 2. Аграрна политика 3. Меѓународна конкурентност 4. Менаџмент во агробизнисот 5. Агрормаркетинг 6. Управување со трошоци и ценовни политики во аграрот 7. Финансирање и инвестиции во аграрот 8. Одржливост на производство и потрошувачка на храна 9. Економија на животна средина

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

	врз одржливиот развој и разбирање на Милениумските цели и на Европскиот зелен договор, како значаен сегменти од политиката на Европската унија.	
Примена на знаењето и разбирањето	<ul style="list-style-type: none"> - Применува знаење релевантно за научната област економика на аграрот, како и при третирање на различни професионални и/или научно-истражувачки проблеми, а посебно при избор на соодветни политики и стратегии, при донесување на одлуки, при избор на најсоодветен настап на домашни и странски пазари. - Применува знаење за донесување на рационални одлуки во процесот на работење, како во приватниот, така и во јавниот сектор. - Показува способност за критичко размислување и аргументирана дискусија при разгледување и решавање на конкретни проблеми од економијата на аграрот и сродите економски и организациски науки, во поглед на одделните микро и макроекономски политики, економска анализа на несовершените пазари и правилно и ефикасно користење на факторите на производство и природните ресурси. - Показува подготвеност да иницира и применува иновативни практики за одржлив развој и за заштеда на енергија во процесите на производство и дистрибуција на храна. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економика на аграрот 2. Менаџмент во агробизнисот 3. Агротрговина 4. Меѓународна кокурентност 5. Аграрна политика 6. Одржливост на производство и потрошувачка на храна 7. Финансирање и инвестиции во аграрот
Способност за проценка	<ul style="list-style-type: none"> - Поседува способности за проценка на економскиот амбиент и политиките на државата при креирањето на целите и инструментите на макроекономската политика и како истите влијаат развојот на агробизнисот. - Показува способност за соодветна проценка и приоритизирање на конкретни проблеми од областа економијата на аграрот сродите економски и организациски науки, како и избор на соодветни инструменти, мерки. - Показува способност за носење на конкретни менаџерски одлуки. - Има посебни способности за идентификување на влијанието на аграрната политика врз процесот на менаџерско одлучување во агробизнисот. - Показува способност за комбинирање на факторите на производство во насока на остварување и максимизирање на профитот и зголемување на ефикасноста и продуктивноста на работењето во агробизнисот. - Показува способност за идентификување и проценка на можности и стратешки пристапи за да одговори на предизвиците на економијата за животна средина. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економика на аграрот 2. Менаџмент во агробизнисот 3. Управување со трошоци и ценовни политики во аграрот 4. Финансирање и инвестиции во аграрот 5. Аграрна политика 6. Одржливост на производство и потрошувачка на храна
Комуникациски вештини	<ul style="list-style-type: none"> - Показува способност за јасна, концизна, навремена и разбирлива комуникација со засегнатите страни при решавањето на определен проблем од областите а економика а аграрот и сродите економски и организациски науки, како и почитување на хиерархиската поставеност при институционалната комуникација, транспарентност при пренос на информациите и професионалност во извршувањето на обврските. - Поседува вештина за отчетно пренесување на информациите и знаењата од областа на 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Менаџмент во агробизнисот 2. Економика на аграрот 3. Финансирање и инвестиции во аграрот 4. Одржливост на производство и потрошувачка на храна 5. Агротрговина

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

	<p>економиката на аграрот и агробизнисот, како и за професионално делегирање на обврските.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Показува способност за координација, менаџмент и деловни вештини за примена на холистички и интердисциплинарни пристапи во земјоделството и прехранбената индустрија кои опфаќаат економски, социјални и еколошки цели. - Показува способност за промовирање на еколошки производи и услуги. 	
Вештини за учење	<ul style="list-style-type: none"> - Демонстрира длабински аналитички пристап при препознавање, следење, разбирање, коментирање и евалуација на проблемите од областа на економиката на аграрот и агробизнисот, како и интердисциплинараните прашања. - Показува способност за идентификување на своите предности и на релевантните вештини на учење во функција на подобро искористување на сопствените потенцијали за развој на агробизнисот. - Показува способност за адаптабилност и препознавање на потребата за понатамошно учење за примена на новите технологии и процеси потребни за зазеленување на работните места во агробизнисот. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економика на аграрот 2. Аграрна политика 3. Управување со трошоци и ценовни политики во аграрот 4. Менаџмент во агробизнисот 5. Агромаркетинг 6. Финансирање и инвестиции во аграрот 7. Одржливост на производство и потрошувачка на храна 8. Економија на животна средина 9. Меѓународна конкурентност

17. Усогласеноста на теоретската и практичната настава со целите на студиската програма

Теоретската и практичната настава се потполно усогласени со целите на студиската програма Агробизнис. Со теоретската настава студентите ќе ги продлабочат своите знаења од областите на економика на аграрот и сродните економски и организациски науки, а практичната настава ќе се сведе на нивно оспособување за вклучување во наставно-образовен процес на високообразовните институции како и оспособување за научно-истражувачка работа и формирање, писмена елаборација и усна презентација на експертски мислења и ставови со високо ниво на професионална компетентност во доменот на специфичните дисциплини односно економика на аграрот и сродните економски и организациски науки. Така, со користење на современа литература, истражувања и извештаи од релевантни институции, практични примери од бизнисот, студии на случај, како и со пишување на семинарски трудови базирани на реални состојби, проблеми и предизвици кои од поврзаноста и влијанието на факторите на макро и микро опкружувањето врз агробизнисот, студентите ќе можат да ја користат економската теорија и практика при донесувањето на одлуки, како во нивното работење, така и во понатамошно академско надградување. Предложениот концепт на студиската програма е во согласност со режимот на студирање и Статут на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапките за запишување на прв циклус (додипломски) и втор циклус (постдипломски) студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, како и Законот за високо образование.

18. Усогласеност на студиската програма со единствениот европски простор за високо образование и споредливост со програмите на европски високообразовни институции

Основна ориентација на студиската програма е промовирање на европската соработка во осигурување квалитет со акцент на развојот на компатибилните критериуми и методи на студирање. Тоа значи прифаќање на европските димензии во високото образование, меѓуинституционалната соработка и мобилност, како и интегрални процеси на студирање и истражување во областа на агробизнисот.

Студиската програма по Агробизнис има за цел модификација на образовниот систем во согласност со Болоњскиот процес, поточно на студентите им овозможува постепено вклучување во европскиот високошколски образовен простор. Имено, при осмислување на студиската програма земени се предвид квалификациите и резултатите од учење кои се постигнуваат на ваква и сродни студиски програми на бројни универзитети од Европската Унија. Покрај целосна усогласеност, ваквиот пристап овозможува и значителна мобилност на студентите но и на наставниот кадар.

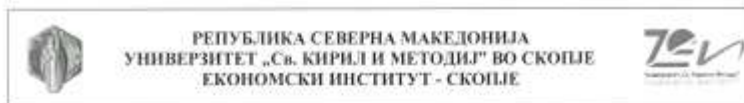
Програмата по Агробизнис е изработена во согласност со програмата на:

- Faculty of Science, University of Copenhagen, MSc Programme in Agricultural Economics
https://science.ku.dk/studerende/studieordninger/kandidat/agricultural_economics/Sto_agricultural_Economics.pdf
- University of Hohenheim, Stuttgart, Germany
https://www.uni-hohenheim.de/en/agricultural-economics-masters#jfmulticontent_c280156-1
- Faculty of Business Administration, New Bulgarian University, Sofia
https://ecatalog.nbu.bg/default.asp?V_Year=2014&YSem=2&Mod_ID=&Spec_ID=&PageShow=programpresent&P_Menu=courses&Fac_ID=4&M_PHD=&P_ID=2645&TabIndex=

ДОКУМЕНТИ

АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје

1. Одлука за усвојување на студиската програма од Наставно-научниот совет/ Научниот совет

Арх.бр. 02-773/1
11. 7 2022 год

СКОПЈЕ

Врз основа на членот 110 став 1 точка б од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/2018), членот 282 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје („Универзитетски гласник“ бр. 425/2019) и член 41 став 1 точка б од Статутот на Економскиот институт („Универзитетски гласник“ бр. 447/2019), Научниот совет на Економскиот институт на својата 67. седница одржана на 8.7.2022 година, донесе

ОДЛУКА

за отпочнување на постапка за акредитација на едногодишна студиска програма од втор циклус, област Агробизнис

1. Се отпочнува постапка за (повторна) акредитација на едногодишна студиска програма од втор циклус, област Агробизнис.

2. Акредитацијата од точката 1 на оваа одлука се однесува за наредниот период од пет години.

3. Предлог-елaborатот со потребната придружна документација да се достави до Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје заради понатамошно постапување, односно усвојување од страна на Сенатот на Универзитетот.

ДОСТАВЕНО ДО:
-Универзитетот;
-архивата

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА НАУЧНИОТ СОВЕТ

Изготвил:
Коста Јовчевски

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

2. Одлука за усвојување на студиската програма од Универзитетскиот сенат

Примерок

Врз основа на член 94 и член 145 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/18), на член 282 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на предлог на Наставно-научниот совет/Научниот совет на Факултетот/Институтот _____ за усвојување на студиската програма од втор циклус на академски студии _____ бр. ____ од ____ 2020, Универзитетскиот сенат на седницата одржана на --. --. 2020 година, ја донесе следната:

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

ОДЛУКА

**за усвојување на студиската програма од втор циклус студии по _____ во рамките
на Факултетот/Институтот _____**

Член 1

Се усвојува Елаборатот на студиската програма _____ од втор циклус на академски студии во рамките на Факултетот/Институтот _____.

Член 2

Наставата од студиската програма _____ ќе започне да се изведува по добивањето согласност од Одборот за акредитација на високото образование по добивањето согласност за исполнување на условите за почеток со работа на студиската програма од страна на Агенцијата за квалитет на високото образование на Република Северна Македонија.

Член 3

Одлуката да се достави до Факултетот/Институтот _____, како и до Одборот за акредитација на високото образование.

Член 4

Оваа Одлука влегува во сила со денот на нејзиното донесување.

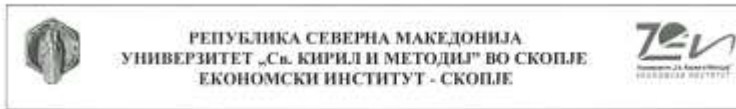
Скопје, --. --. 2020

Претседател на Универзитетскиот сенат,

Доставено до

- Архивата на _____
- Факултетот _____

АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје
3. Мислење од Одборот за соработка и доверба со јавноста

Арх.бр. 02-772/1
11. 7 2022 год

СКОПЈЕ

Врз основа на членот 63 став 6 алинеја 1 од Статутот на Економскиот институт („Универзитетски гласник“ бр. 447/2019), Одборот за соработка и доверба со јавноста во Економскиот институт, на својата 16. седница одржана на 8.7.2022 година (по електронски пат), го изготви следниов

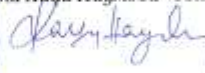
ИЗВЕШТАЈ

Одборот за соработка и доверба со јавноста во Економскиот институт го разгледа предлог - проектот/елaborатот за (повторна) акредитација на едногодишната студиска програма од втор циклус на студии по Агробизнис во Економскиот институт - Скопје.

Одборот за соработка и доверба со јавноста во Економскиот институт, имајќи ја предвид стручната оценка и елаборација на предлог - проектот/елaborатот за (повторна) акредитација на едногодишната студиска програма од втор циклус на студии по Агробизнис, содржани во предлогот, како и ценејќи ја актуелноста на студиската програма, смета дека во целост треба да биде поддржана започнатата поставка за повторна акредитација и дека треба да се даде позитивно мислење во врска со општествената оправданост за организирање на предложената студиска програма.

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ОДБОРОТ

Д-р Катерина Хаџи Наумова - Михајловска

**АГРОБИЗНИС – едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

4. Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма

4.1 ИЗЈАВА од Наташа Данилоска

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - СКОПЈЕ
ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ - СКОПЈЕ

Примено:	13.05.2022		
Орг. Едини.	Број:	Повтор:	Вредност:
09	481/1	1	1

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по АГРОБИЗНИС-едногодишна програма

Јас Наташа Данилоска, избран/а во звање редовен професор и вработен/а во Економски институт-Скопје на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма Агробизнис-едногодишна програма на Економски институт-Скопје, по наставните предмети:

1. Економика на аграрот
2. Менаџмент во агробизнисот
3. Аграрна политика
4. Одржливост на производство и потрошувачка на храна
5. Финансирање и инвестиции во аграрот
6. Економија на животна средина

Скопје, 13.5.2022

Подносител на изјава

Наташа Данилоска

**АГРОБИЗНИС – едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

4.2 ИЗЈАВА од Татјана Петковска Мирчевска

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - СКОПЈЕ
ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ-СКОПЈЕ

Примено:	19.05.2022г		
Орг. Едини.	Број	Презг.	Вредност
09	541/1	1	1

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по АГРОБИЗНИС-едногодишна програма

Јас **Татјана Петковска Мирчевска**, избран/а во звање **редовен професор** и вработен/а во Економски институт-Скопје на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма Агробизис-двогодишна програма на Економски институт-Скопје, по наставните предмети:

1. Агромаркетинг
2. Одржливост на производство и потрошувачка на храна

Скопје, 16.05.2022

Подносител на изјава

**АГРОБИЗНИС – едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

4.3 ИЗЈАВА од Васил Поповски

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - СКОПЈЕ
ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ - СКОПЈЕ

Примено: 19.05.2022			
Сок. Ганк.	Број	Примен	Врзано
09	532/1	/	/

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по Агробизнис - едногодишна програма

Јас **Васил Поповски**, избран/а во звање **редовен професор** и вработен/а во Економски институт-Скопје на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма Агробизнис-едногодишна програма на Економски институт-Скопје, по наставните предмети:

1. Менаџмент во агробизнисот

Скопје, 17.05.2022

Подносител на изјава

В. Поповски

**АГРОБИЗНИС – едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

4.4 ИЗЈАВА од Катерина Хаџи Наумова-Михајловска

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - СКОПЈЕ
ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ-СКОПЈЕ

Примено:	19.05.2022		
Сост. Бр.:	Тема:	Преглед:	Вредност:
09	520/1	1	1

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

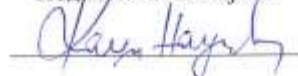
за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по Агробизнис - едногодишна програма

Јас проф.д-р **Катерина Хаџи Наумова - Михајловска**, избран/а во звање **вопреден професор** и вработен/а во Економски институт-Скопје на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма Агробизнис- едногодишна програма на Економски институт-Скопје, по наставните предмети:

1. Економика на аграрот
2. Агромаркетинг
3. Економија на животна средина

Скопје, 11.05.2022

Подносител на изјава

АГРОБИЗНИС – едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје

4.5 ИЗЈАВА од Елизабета Цамбаска

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Универзитет „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ СКОПЈЕ
ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ-СКОПЈЕ

Примено:	12.05.2022		
Орг. Едини.	Број	Принтип	Вредност:
09	475/1	1	1

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по АГРОБИЗНИС-едногодишна програма

Јас Елизабета Цамбаска, избрана во звање вонреден професор и вработена во Економски институт-Скопје на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма Агробизнис-едногодишна програма на Економски институт-Скопје, по наставните предмети:

1. Меѓународна конкурентност

Скопје, 12.5.2022

Подносител на изјава

E. Цамбаска

**АГРОБИЗНИС – едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

4.6 ИЗЈАВА од Александра Лозаноска

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Универзитет „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ СКОПЈЕ
ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ-СКОПЈЕ

Примено:	12.05.2022		
Орг. Единица	Број	Поправки	Вреќи
09	468/1	1	1

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по АГРОБИЗНИС-едногодишна програма

Јас Александра Лозаноска, избрана во звање вонреден професор и вработена во Економски институт-Скопје на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма Агробизнис-едногодишна програма на Економски институт-Скопје, по наставните предмети:

1. Меѓународна конкурентност

Скопје, 12.5.2022

Подносител на изјава

**АГРОБИЗНИС – едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

4.7 ИЗЈАВА од Владимир Петковски

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен
весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Универзитет „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ СКОПЈЕ
ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ-СКОПЈЕ

Примено:	13.05.2022		
Орг. Единиц.	Број	Примок	Вредност
09	484/1	1	1

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од
студиската програма на втор циклус студии по АГРОБИЗНИС-едногодишна
програма

Јас Владимир Петковски, избран/а во звање вонреден професор и вработен/а во
Економски институт-Скопје на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје давам
согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма Агробизнис-
двогодишна програма на Економски институт-Скопје, по наставните предмети:

1. Аграрна политика

Скопје, 11.05.2020

Подносител на изјава

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

4.8 ИЗЈАВА од Биљана Ангелова

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Универзитет „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ СКОПЈЕ
ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ-СКОПЈЕ

01.07.2022

	Помок:	Вредност:
09	724/2	1 1

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по АГРОБИЗНИС-двогодишна програма

Јас Биљана Ангелова, избран/а во звање редовен професор и вработен/а во Економски институт-Скопје на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма Агробизнис-двогодишна програма на Економски институт-Скопје, по наставниот предмет:

1. Управување со трошоци и ценовни политики во аграрот

Скопје, --.--2020

Подносител на изјава

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

4.9 ИЗЈАВА од Диана Бошковска

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Универзитет Св. КИРИЛ И МЕТОДИЈ-СКОПЈЕ
ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ-СКОПЈЕ

Примено:	9.5.2022г.		
Орг. Едик.	Број:	Прилог:	Вредност:
09	428/2	1	1

ИЗЈАВА

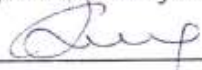
за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од
студиската програма на втор циклус студии по *Агробизнис-*
едногодишна програма

Јас, **Диана Бошковска** избран/а во звање **редовен професор** и вработен/а во Економски институт-Скопје на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма **Агробизнис -** **едногодишна програма** на Економски институт-Скопје, по наставните предмети:

1. Финансирање и инвестиции во аграрот
2. Управување со трошоци и ценовни политики во аграрот

Скопје, ...9.05.2022 година

Подносител на изјава

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

ПРИЛОЗИ

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

ПРИЛОГ БР. 1: Содржина на предметните програми

Прилог бр. 1.1 Содржина на предметната програма Економика на аграрот

Задолжителен предмет реден број 1.		Предметна програма од втор циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Економика на аграрот			
2.	Код	АБ 101/2023			
3.	Студиска програма	Агробизнис - едногодишна програма			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски институт, Скопје, УКИМ			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2023/2024/I семестар	7.	Број на ЕКТС	10
8.	Наставник	проф. д-р Наташа Данилоска проф. д-р Катерина Хаџи Наумова Михајловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметната програма е да се дефинира дуалната природа на економиката на аграрот, да се разјасни нејзиното поле на делување, како и структурата и организацијата на земјоделскиот сектор. Студентите на јасен и на разбирлив начин ќе ги запознаат основните макроекономски и микроекономски принципи што важат во земјоделството и основните економски концепти што се применуваат за развој на агробизнисот и земјоделството воопшто. Предметната програма претставува систематски преглед на прашањата кои треба да се имаат предвид при формулирањето на развојни стратегии во земјоделството, како и потешкотиите за нивно реализирање. Дополнително, имајќи ја предвид растечката глобална потреба за храна и неопходноста од интензификација на земјоделското производство без притоа да се загрози животната средина, студентите ќе се запознаат со еколошките фактори кои влијаат врз економските аспекти на земјоделството и врз продуктивноста на земјоделското производство. Интегрален дел на предметната програма се квалитативните и квантитативни истражувачки методи кои се употребуваат во економиката на аграрот.</p> <p>Оспособен за (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> - независна и самостојна примена на економски принципи при формулирање на развојни стратегии во земјоделството и агробизнисот; - критичко размислување за улогата на државата во развој на земјоделството и агробизнисот; - проценка на економскиот амбиент и местото и улогата на агробизнисот во економскиот развој на државата; - приоритизирање на структурните и динмични економски аспекти на земјоделското производство; - оценка и правилна примена на методологијата што се користи при истражувањето на појави од областа на економика на аграрот - аргументирана дискусија при разгледување и решавање на конкретни економски проблеми во агробизнисот; - поседува општи знаења, вештини, ставови и вредности неопходни за да придонесе за одржлив општествен, економски и еколошки развој на земјоделството и прехранбената индустрија. 				

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

11.	Содржина на предметната програма:			
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економиката на аграрот во системот на економски науки 2. Економиката на аграрот, економската и аграрната (земјоделската) политика 3. Земјоделството и економскиот развој 4. Дефинирање и специфики на агробизнисот 5. Основни функции на агробизнисот и негова зависност од макро и микроекономското опкружување 6. Фактори на земјоделско производство 7. Пазар на земјоделски производи 8. Агробизнисот во глобалната економија 9. Методи на истражување во економиката на аграрот 10. Примена на еколошки принципи во економиката на аграрот 11. Еколошки фактори кои влијаат врз економските аспекти на земјоделството 12. Влијание на еколошките фактори врз продуктивноста на земјоделското производство 			
12.	Методи на учење: Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	15 недели 10 ЕКТС x 30 часа = 300 часа Неделен фонд на часови (2+2)		
14.	Распределба на расположливо време	12 недели + 3 недели консултации 30+30+240=300 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Семинарска работа	60 часа
		16.2.	Самостојни задачи	80 часа
		16.3.	Домашно учење	100 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бода	
	17.3.	Активност и учество	10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 61 бода	5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода	6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<i>Редовност на настава и вежби, семинарска работа</i>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	<i>Македонски јазик</i>		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	<i>Механизми на интерна евалуација</i>		
22.	ЛИТЕРАТУРА			
	22.1.	Задолжителна литература		

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Г. Ѓорѓески, Н. Данилоска	Вовед во економика на аграрот	Економски институт-Скопје	2008
2.	Alain Carpentier, Alexandre Gohin, Paolo Scokai, Alban Thomas	Economic modelling of agricultural production: past	Revue d'Etudes en Agriculture et Environnement - Review of	2015
3.	Andrew Barkley and Paul W. Barkley	Principles of Agricultural Economics	Routledge, Abingdon	2013
22.2.	Дополнителна литература			
Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	David L. Debertin	Agricultural Production Economics, Second Edition	Createspace	2012
2.	Алан Беби, Ана - Марија Бренан	Земјоделска економија	ТРИ	2010
3.	Ернст Луц, Ханс П. Бинсвангер, Питер Хејезел, Александер Мекала (едитори)	Земјоделството и животната средна, перспективи на постојаниот развој во руралните области, Симпозиум на Светска банка	Арбериа Дизајн	2009

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Прилог бр. 1.2 Содржина на предметната програма Агромаркетинг

Задолжителен предмет реден број 2.		Предметна програма од втор циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Агромаркетинг			
2.	Код	АБ 104/2023			
3.	Студиска програма	Агробизнис - едногодишна програма			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски институт, Скопје, УКИМ			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2023/2024/ I семестар	7.	Број на ЕКТС	10
8.	Наставник	Проф. д-р Татјана Петковска Мирчевска Проф. д-р Катерина Хаџи Наумовска Михајлова			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	<p>Цели на предметната програма: Основна цел на предметот Агромаркетинг е изучување на специфичности на маркетингот на земјоделските производи и храна, карактеристиките на маркетинг инструментите, обезбедување на долгорочните интереси на потрошувачите и градење вредност, сегментација, позиционирање и диверзификација, маркетинг стратегиите на локално и глобално ниво, рационално користење на расположивите ресурси, одржливост и зачувување на животната средина. За таа цел, предметот вклучува теми кои се однесуваат на основните карактеристики на маркетингот од аспект на позиционирањето и диверзификацијата и разбирање на холистичкиот маркетинг концепт. Преку предметната програма се изучуваат и поедини маркетинг карактеристики од значење за земјоделско-прехранбените производи како што е брендирањето, послепродажните услуги, методи за детерминирање на цените, вредносните синџири на дистрибуцијата и интегрираните маркетинг комуникации. Посебен акцент е ставен и на инвестирањето и финансирањето на маркетинг активностите, подготовка на ефикасен маркетинг план, планирање, организација и контрола на маркетинг активностите и креирање конкурентска предност на пазарот.</p> <p>Оспособен за (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стекнување на напредни знаења за теоретските аспекти на агромаркетингот, неговите основни карактеристики и развој; - Стекнување на знаење за специфичностите на маркетинг миксот во агробизнисот со диференцирање на карактеристиките на маркетингот на земјоделско-прехранбените производи; - Стекнување на знаења за разбирање и вештини за користење на методите на истражување на пазарот и маркетингот во агробизнисот, сегментацијата, изборот на целни пазари и позиционирањето; - Критичко размислување за значењето на поедини маркетинг карактеристики од значење за земјоделско-прехранбените производи; - Препознавање на специфичностите на маркетинг менаџментот; - Напредни сознанија и вештини за примена на општествениот маркетинг и маркетинг етика во сите нивоа во синџирите за набавка и продажба на земјоделските производи и храна; - Маркетингот во агробизнисот во земјите во развој. 				

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

11.	Содржина на предметната програма:			
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Теориски основи на маркетингот и агромаркетингот 2. Специфичностите на маркетингот во агробизнисот 3. Маркетинг окружување 4. Сегментирање, диференцијација и позиционирање 5. Значење и специфичности на маркетинг инструментите на земјоделските производи и храна на локално и глобално ниво <ol style="list-style-type: none"> 5.1 Производ, квалитет и стандардизација 5.2 Политика на цени 5.3 Интегрирани маркетинг комуникации и маркетинг етика 5.4 Одржливост на каналите на дистрибуција 6. Управување и раководење со маркетинг активностите (маркетинг менаџмент) 7. Општествено одговорен маркетинг и маркетинг етика 8. Маркетингот во агробизнисот во земјите во развој 			
12.	Методи на учење: Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	15 недели 10 ЕКТС x 30 часа = 300 часа Неделен фонд на часови (2+2)		
14.	Распределба на расположливо време	12 недели + 3 недели консултации 30+30+240=300 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Семинарска работа	60 часа
		16.2.	Самостојни задачи	80 часа
		16.3.	Домашно учење	100 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бода	
	17.3.	Активност и учество	10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 61 бода	5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода	6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<i>Редовност на настава и вежби, семинарска работа</i>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	<i>Македонски јазик</i>		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	<i>Механизми на интерна евалуација</i>		
ЛИТЕРАТУРА				

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Катерина Бојковска	Маркетинг-стратегии за извоз на агропрехранбените производи на странските пазари	Факултет за биотехнички науки, Универзитет “Св. Климент Охридски,,	2021
		2.	Петковска Т, Петковска Мирчевска Т	Меѓународен маркетинг	Економски институт, УКИМ	2014
	3.	Jairo Castano	Agricultural marketing system and sustainability	Wageningen Universiteit	2001	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Alabaster Jenkins	Agronomics and Agro-Food Marketing	Syrawood Publishing House	2016
		2.	Laurie A. Cerny	AgriMarketing Your AgriBusiness	iUniverse	2016
	3.	Verma S.B.	Agricultural Marketing	Scientific Publishers	2018	

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Прилог бр. 1.3 Содржина на предметната програма Менаџмент во агробизнисот

Задолжителен предмет реден број 3.		Предметна програма од втор циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Менаџмент во агробизнисот			
2.	Код	АБ 105/2023			
3.	Студиска програма	Агробизнис - едногодишна програма			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски институт, Скопје, УКИМ			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2023/2024/I семестар	7.	Број на ЕКТС	10
8.	Наставник	проф. д-р Васил Поповски проф. д-р Наташа Данилоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Програмата има за цел да ги задоволи потребите на студентите за стекнување на знаења за користење на расположливите ресурси на начин кој ќе обозначи поголема ефикасност и ефективност. Имено, ефективен и ефикасен менаџмент е предуслов за успех во земјоделството. Притоа, посебно внимание се посветува на идентификување на карактеристиките, спецификите и типологијата на бизнисот агробизнис, кои пак влијаат врз менаџерските принципи. Цел на предметната програма е да ги запознае студентите со функциите на менаџментот во агробизнисот, односно планирање, организирање и управување, контрола и одлучување и мотивација во агробизнисот.</p> <p>Предметот исто така ја појаснува улогата на менаџментот и носењето на одлуки во современите услови во кои делуваат агробизнисите, односно потребата од водење на сметка за животната околина, за аспектите на квалитет и безбедност на храната, како и неопходноста од воведување на современи технолошки решенија и иновации.</p> <p>Оспособен за (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> - длабинско разбирање на меѓусебната испреплетеност и причинско-последичните врски меѓу економските науки и организациските науки помеѓу нив; - оспособени да ги интегрираат современите економски правила и принципи во работењето на агробизнисот; - критичко размислување за делувањето на макроекономските политики и како истите влијаат при донесувањето на менаџерски одлуки; - проценка за примена на менаџерски принципи за ефикасно и ефективно користење на расположливите ресурси; - воведување и извршување на процедури кои овозможуваат планирање, организирање, управување, контрола, одлучување и мотивација во агробизнисот - критичко размислување, сумирање, следење, известување, развивање и спроведување на политики за заштита на животна средина и природните ресурси при носење на менаџерски одлуки. <p>Координација, менаџмент и деловни вештини за примена на холистички и интердисциплинарни пристапи во агробизнисот кои опфаќаат економски, социјални и еколошки цели.</p>				

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

11.	Содржина на предметната програма:			
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Улога, карактеристики и специфики на бизнисот агробизнис 2. Влијание на макроопкружувањето врз менаџментот во агробизнисот 3. Економски принципи на менаџментот во агробизнисот 4. Типологија и начини на организација како специфика на агробизнисот 5. Функции на менаџментот во агробизнисот <ul style="list-style-type: none"> • Планирање во агробизнисот • Организирање и управување во агробизнисот • Контрола и одлучување во агробизнисот • Мотивација во агробизнисот 6. Потребна од организациски промени во агробизнисот 7. Одржливо управување (менаџмент) во агробизнисот 			
12.	Методи на учење: Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	15 недели 10 ЕКТС x 30 часа = 300 часа Неделен фонд на часови (2+2)		
14.	Распределба на расположливо време	12 недели + 3 недели консултации 30+30+240=300 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Семинарска работа	60 часа
		16.2.	Самостојни задачи	80 часа
		16.3.	Домашно учење	100 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бода	
	17.3.	Активност и учество	10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 61 бода	5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода	6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<i>Редовност на настава и вежби, семинарска работа</i>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	<i>Македонски јазик</i>		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	<i>Механизми на интерна евалуација</i>		
22.	ЛИТЕРАТУРА			
22.1.	Задолжителна литература			

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	проф. д-р Наташа Данилоска (авторизирани предавања)	Агробизнис менаџмент	Економски институт-Скопје	2019
2.	Проф. др Небојша Новковиќ Проф. др Наташа Вукелиќ	Агробизнис менаџмент	Универзитет у Новом Саду Пољопривредн и факултет, Нови Сад	2021
3.	David L. Debertin	Agricultural Production Economics SECOND EDITION	University of Kentucky, Lexington	2012
22.2.	Дополнителна литература			
Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Џонатан Гарнер и Мартин Тејлор	Применет менаџмент на фарма	ТРИ	2010
2.	Сиглинд Снап Бери Паунд	Земјоделски системи	Арс Ламина	2012
3.	David D. Van Fleet, Ella W. Van Fleet, and George J. Seperich	Agribusiness: Principles of Management	Delmar, Cengage Learning	2014

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Прилог бр. 1.4 Содржина на предметната програма Аграрна политика

Изборен предмет реден број 1.		Предметна програма од втор циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Аграрна политика			
2.	Код	АБ 201/2023			
3.	Студиска програма	Агробизнис - двегодишна програма			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски институт, Скопје, УКИМ			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2023/2024/II семестар	7.	Број на ЕКТС	5
8.	Наставник	проф. д-р Наташа Данилоска проф. д-р Владимир Петковски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен претходен семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма: Цел на оваа предметна програма е да ги пренесе теоретските основи на аграрната политика и со тоа да обезбеди усвојување и разбирање на различните концепциски приоди во формулирањето на конзистентна аграрна политика и улогата на државата во развој на земјоделството. Преку предметната програма се усвојуваат механизмите на имплементација на аграрната политика, типологијата на инструментариумот којшто се користи во меѓународната и националната аграрна политика, како и конкретните инструменти и мерки коишто се практикуваат. Посебна цел на оваа предметна програма е студентите да стекнат знаење како да ги анализираат проблемите на загадувањето на животната средина од аспект на нивните последици врз секторот земјоделство, но и економијата во целина, како и да се оспособат за проценка на условите во кои е можна примена на мерки и инструменти од аграрната политика во насока на заштита на животната средина.</p> <p>Оспособен за (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> • критички да ја оценуваат системската поставеност и начинот на водење на аграрна политика. • способност за употреба на проширено и продлабочено знаење и од областите на аграрната и агро-еколошка политика. • на јасен и систематски начин да прибира, обработува и анализира релевантни информации, идеи и концепти, како и способност за синтетизирање и интегрирање на знаењето и наодите преку употреба на механизмите на аграрната политика. • анализа и проценка на условите во кои е можна примена на мерки и инструменти од аграрната политика во насока на заштита на животната средина. • препознавање на личната потреба за континуирано следење на националната и глобална аграрна политика и понатамошно учење и усовршување. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дефиниција, цели и стратегии на аграрната политика 2. Врска меѓу макроекономската политика и аграрната политика 3. Позиционирање на земјоделството во макроекономската рамка 4. Влијание на земјоделството врз макроекономските показатели 5. Економски, административни и земјишни инструменти и мерки на аграрната политика 6. Имплицитни и експлицитни субвенции 7. Врска меѓу проблемите со животната средина и земјоделско-прехранбениот сектор 8. Агро-политилки и институционални можности за надминување на еколошките проблеми во и земјоделско-прехранбениот сектор 				

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

12.	Методи на учење: Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време		15 недели 5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа Неделен фонд на часови (1+1)			
14.	Распределба на расположливо време		12 недели + 3 недели консултации 15+15+120=150 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	15 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Семинарска работа	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	45 часа		
		16.3.	Домашно учење	45 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 61 бода		5 (пет) (F)		
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)		
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		<i>Редовност на настава и вежби, семнарска работа</i>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		<i>Македонски јазик</i>			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		<i>Механизми на интерна евалуација</i>			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Andrei Jean Vasile, Jonel Subic, Aleksander Grubor, Donatella Privitera	Handbook of Research on Agricultural Policy, Rural Development & Entrepreneurship in Contemporary Economies	IGI Global	2020	

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

	2.	Gwendolen DeBoe	Economic and environmental sustainability performance of environmental policies in agriculture	OECD Publishing, Paris	2020
	3.	Сашо Косев	Аграрна политика	УКИМ	2015
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Vaclav Vojtech	Policy Measures Addressing Agri-environmental Issues”	OECD Publishing, Paris	2016
	2.	Roger D. Norton	Agricultural Development Policy Concepts and Experiences	John Wiley & Sons Ltd, West Sussex, England	2004
	3.	Дејвид Гудмен, Мајкл Ц. Вотс	Глобализација на храната: Аграрните прашања и глобалната реорганизација	АрсЛАМИНА	2011

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Прилог бр. 1.5 Содржина на предметната програма Одржливост на производство и потрошувачка на храна

Изборен предмет реден број 2.		Предметна програма од втор циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Одржливост на производство и потрошувачка на храна			
2.	Код	АБ 202/2023			
3.	Студиска програма	Агробизнис – едногодишна програма			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски институт, Скопје УКИМ			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2023/2024/II семестар	7.	Број на ЕКТС	5
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Петковска Мирчевска проф. д-р Наташа Данилоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен претходен семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма: Цел на предметната програма е да пренесе знаење за теоретските и практични аспекти за одржливото производство и потрошувачка на храна. Предметната програма ги интегрира неопходните аспекти за обезбедување на безбедна и достапна храна за растечката популација, со рационално користење на ресурсите и заштита на животната средина. Во производствениот сегмент се обработуваат економските аспекти на безбедност, хигиена и квалитет на храната и нивната поврзаност со очекувањата на потрошувачите (атрибути на доверба). Воедно, програмата опфаќа теми кои ги елаборираат глобалните предизвици за тоа како потрошувачите, производителите, приватниот сектор, меѓународните организации и владите можат да играат активна улога и поддршка во развивање на иновации во бизнисот и транзиција кон одржлива потрошувачка и производство. За таа цел, се изучуваат можностите за иновативни решенија за одржлива потрошувачка и производство во социјален и економски контекст. Со цел да се унапреди теоретското и емпириското разбирање на маркетингот на одржливост и однесување на потрошувачите, во рамки на програмата се изучуваат концептите на одржлива потрошувачка и зелен маркетинг, начините и практиките за ефективна и одржлива организација на зелениот маркетинг.</p> <p>Оспособен за (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> - користи проширено и продлабочено знаење за одржливост на производството и потрошувачката на храна; - носи рационални одлуки во процесот на одржливо производство и потрошувачка на храна; - иницира и применува иновативни практики за одржлив развој и заштеда на енергија во процесите на производство и дистрибуција на храна; - поседува општи знаења, вештини, ставови и вредности неопходни за одржливост на производството и потрошувачката на храна; - адаптабилност и препознавање на потребата за понатамошно учење за примена на новите технологии и процеси потребни за одржливост на производството и потрошувачката на храна; - поседува знаења и вештини за одржливата потрошувачка и зелен маркетинг од аспект на однесувањето на потрошувачите, организацијата и практиките на зелениот маркетинг и корпоративната општествена одговорност; - го унапредува разбирањето за маркетингот за одржливост, однесувањето на потрошувачите и бизнисите. 				

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

11.	Содржина на предметната програма:			
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Атрибути на доверба на земјоделско-прехранбени производи и нивно влијание врз економската вредност на храната. 2. Категоризација на атрибутите на доверба. 3. Економски аспекти на производството на безбедна храна. 4. Економски аспекти за обезбедувањето на хигиена на храната во производствениот процес. 5. Значењето и улогата на квалитетот на храната. 6. Поврзаноста на квалитетот со производствените трошоци. 7. Влијание на атрибутите на доверба врз одржливо однесување на потрошувачите и маркетинг на храна. 8. Корпоративна општествена одговорност и зелен маркетинг. 			
12.	Методи на учење: Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	15 недели 5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа Неделен фонд на часови (1+1)		
14.	Распределба на расположливо време	12 недели + 3 недели консултации 15+15+120=150 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	15 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Семинарска работа	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	45 часа
		16.3.	Домашно учење	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бода	
	17.3.	Активност и учество	10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 61 бода	5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода	6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<i>Редовност на настава и вежби, семнарска работа</i>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	<i>Македонски јазик</i>		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	<i>Механизми на интерна евалуација</i>		
22.	ЛИТЕРАТУРА			
	22.1.	Задолжителна литература		

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Ranjula Bali Swain, Susanne Sweet	Sustainable Consumption and Production, Challenges and Development	Palgrave Macmillian	2021
2.	Џ. Пол Питер, Џери Олсон	Однесување на потрошувачите и маркетиншки стратегии	Превод на македонски јазик	2009
3.	Oliver Meixner, Petra Riefler and Karin Schanes	Sustainable Consumer Behavior and Food Marketing	MDPI	2021

22.2.

Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Shigeru Matsumoto, Tsunehiro Otsuki	Consumer Perception of Food Attributes	Milton: Chapman and Hall/CRC	2018
2.	Sini Miller Tim Driver Noelani Velasquez Caroline Saunders	Consumer behaviour and trends for credence attributes in key markets and a review of how these may be communicated	Agribusiness and Economics Research Unit (AERU), Lincoln University, New Zealand	2014
3.	Avinandan Mukherjee	Sustainable Consumption and Green Marketing	Business Expert Press	2013

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Прилог бр. 1.6 Содржина на предметната програма Управување со трошоци и ценовни политики во аграрот

Изборен предмет реден број 3.		Предметна програма од втор циклус студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Управување со трошоци и ценовни политики во аграрот		
2.	Код	АБ 203/2023		
3.	Студиска програма	Агробизнис - едногодишна програма		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски институт, Скопје, УКИМ		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус		
6.	Академска година/семестар	2023/2024/II семестар	7.	Број на ЕКТС
				5
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Ангелова проф. д-р Диана Бошковска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен претходен семестар		
10.	<p>Цели на предметната програма: Предметот има за цел студентите да се стекнат со познавања за современата теорија и пракса за управување со трошоците во агробизнисот како и со апликативни и оперативни знаења за планирање и управување со трошоците и финансиите во процесот на земјоделско производство, на ниво на фарма и на национално ниво. Преку предметната настава програма студентите ќе се запознаат со финансискиот менаџмент на земјоделското производство, ќе се стекнат со знаења и вештини за пресметка на трошоците и употреба на трошочниот менаџмент во деловното одлучување. Исто така, цел на програмата е студентите да стекнат детални познавања за подготовка на бизнис план и негова употреба како менаџерска алатка за планирање, мониторинг и контрола на производството и услугите во агробизнисот. Цел на предметната програма е и стекнување на основни познавања за т.н зелени трошоци и еколошко сметководство и вештина за проценка на трошоци со помош на која ќе ги оценуваат еколошките, социјалните и економските придобивки од производството на земјоделско-прехранбени производи.</p> <p>Оспособен за (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Показува високо ниво на компетност и знаења од современата теорија и пракса за управување со трошоците во агробизнисот; • Поседува апликативни и оперативни знаења за планирање и управување со трошоците и финансиите во процесот на земјоделско производство; • Примена на трошочниот менаџмент во деловното одлучување; • Подготовка на бизнис план и негова примена како менаџерска алатка; • Идентификација и проценка на зелени трошоци. 			

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

11.	Содржина на предметната програма:			
	<ul style="list-style-type: none"> • Општ приод кон управувањето со трошоците • Природа и значење на трошоците во агробизнисот • Зелени трошоци • Видови трошоци и методолошки постапки на пресметка/алокација на трошоците за потребите на агробизнисот • Трошочен менаџмент • Користење на графикон на рентабилност како алатка за краткорочно одлучување • Вреднување/проценка на земјоделски насади и основно стадо • Бизнес план-оперативни и финансиски планови • Извештај за готовински тек во контекст на деловно одлучување • План на капитални инвестиции • Инвестициони одлуки во агроиндустриското производство • Калкулативни методи за утврдување на трошоците и цените на земјоделскопрехранбените производи. • Креирање на систем на трошоци за одржливо земјоделство • Еколошко сметководство 			
12.	Методи на учење: Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	15 недели 5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа Неделен фонд на часови (1+1)		
14.	Распределба на расположливо време	12 недели + 3 недели консултации 15+15+120=150 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	15 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Семинарска работа	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	45 часа
		16.3.	Домашно учење	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бода	
	17.3.	Активност и учество	10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 61 бода	5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода	6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<i>Редовност на настава и вежби, семнарска работа</i>		

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

20.	Јазик на кој се изведува наставата	<i>Македонски јазик</i>			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	<i>Механизми на интерна евалуација</i>			
22.	ЛИТЕРАТУРА				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Петроска Ангеловска Неда	Готовинскиот тек и ликвидноста во претпријатијата	Економски институт-Скопје	2007
	2.	Наумче Белковски, Драги Димитриеси	Планирање и проектирање во земјоделството	Култура	2005
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Трајкоски Бранко, Трајкоска Гордана	Управување со обртните средства	Економски факултет-Прилеп	1999
	2.	Пол Њуболд, Вилијам Ј. Карлсон, Бети Торн	Статистика за бизнис и економија	Магор	2010
	3.	Џејмс Тобин, Стефан С. Голуб	Пари, кредит и капитал	Арс Ламина	2011

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Прилог бр. 1.7 Содржина на предметната програма Финансирање и инвестиции во аграрот

Изборен предмет реден број 4.		Предметна програма од втор циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Финансирање и инвестиции во аграрот			
2.	Код	АБ 204/2023			
3.	Студиска програма	Агробизнис - двегодишна програма			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски институт, Скопје, УКИМ			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2023/2024/II семестар	7.	Број на ЕКТС	5
8.	Наставник	проф. д-р Диана Бошковска проф. д-р Наташа Данилоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен претходен семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма: Основна цел на предметната програма е студентите да се стекнат со знаења кои се однесуваат на суштинските аспекти на теоријата и праксата на инвестирање и финансирање на инвестициите во агробизнисот во (со) долгорочни реални средства (инвестициони проекти) и донесување на инвестициони одлуки со примена на соодветни методи и критериуми за оценка на ефикасноста на инвестиционите проекти. Исто така, студентите ќе ги изучат и карактеристиките и разликите на финансиските инструменти. Посебен аспект ќе биде ставен на појаснување на концептот на зелени финансии во агробизнисот и потребата од финансирање на одржливо земјоделско производство, како и изворите на зелени финансии во агробизнисот.</p> <p>Оспособен за (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Разликување на видовите инвестиции во земјоделството ▪ Идентификување на различните извори на финансирање на долгорочни вложувањата ▪ Утврдување на цената на поделните извори на капитал и просечната цена на капитал ▪ Утврдување оптимална структура на капиталот ▪ Подготовка на економски елаборати, инвестициони студии и други анализи за инвестициони проекти ▪ Примена на различните видови методи и критериуми за оценка на ефикасноста на инвестиционите проекти ▪ Проценка и квантифиција на ризикот при долгорочните вложувања (инвестиционите проекти) ▪ Идентификување и користење на зелени финансии за одржлив развој на агробизнисот. 				

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

11.	Содржина на предметната програма:			
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Видови инвестиции во земјоделството 2. Извори и цена на капитал за долгорочни вложувања 3. Оптимализација на структурата на изворите на капитал 4. Определување на периодот на проекција и проектирање на компонентите на паричниот тек на проектот 5. Проекција на биланс на успех, биланс на состројба и готовински тек на проектот 6. Методи и инвестициони критериуми за оценка на ефикасноста на инвестиционите проекти 7. Пристапи за квантификација на ризикот на долгорочните вложувања 8. Потреба од зелени финансии во агробизнисот 9. Извори на зелени финансии во агробизнисот <ul style="list-style-type: none"> • Финансиски механизми на Обединатите нации за поддршка на одржлив агробизнис • Зелени меѓународни програми и проекти во агробизнисот • Мултилатерални развојни банки • Билатерални јавни финансиски канали • Доброволни карбонски пазари • Привате сектор и филантропи 			
12.	Методи на учење: Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	15 недели 5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа Неделен фонд на часови (1+1)		
14.	Распределба на расположливо време	12 недели + 3 недели консултации 15+15+120=150 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	15 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Семинарска работа	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	45 часа
		16.3.	Домашно учење	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		60 бода
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бода
	17.3.	Активност и учество		10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 61 бода	5 (пет) (F)
			од 61 до 68 бода	6 (шест) (E)
			од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

		од 93 до100 бода		10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<i>Редовност на настава и вежби, семинарска работа</i>				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	<i>Македонски јазик</i>				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	<i>Механизми на интерна евалуација</i>				
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Несторовски Методија	Економија на инвестициите	Економски факултет,	2010
		2.	Михаил Петковски	Финансиски пазари и институции	Економски факултет	2009
		3.	Laura Bergedieck, Aditi Maheshwari, and Francisco Avendano Ugaz, ed all.	Green Finance A Bottom-up Approach to Track Existing Flows	International Finance Corporation	2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	United Nations Development Programme (UNDP)	Impact of Climate Change Finance in Agriculture on the Poor	UNDP	2018
		2.	Гоѓшевски Драган, Георгиев Ненад, Димитриевски Драги	Прирачник за изработка на инвестициони програми	Универзитет „Св.Кирил и Методиј“, Факултет за земјоделски науки и храна, Скопје	2004
		3.	Synne Mari Pedersen Sunniva Bratt Slette	Financing the Transition to a Green Economy	Norwegian University of Science and Technology	2016

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Прилог бр. 1.8 Содржина на предметната програма Економија на животна средина

Изборен предмет реден број 5.		Предметна програма од втор циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Економија на животна средина			
2.	Код	АБИП 105			
3.	Студиска програма	Агробизнис - едногодишна програма			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски институт, Скопје, УКИМ			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2023/2024/II семестар	7.	Број на ЕКТС	5
8.	Наставник	проф. д-р Наташа Данилоска проф. д-р Катерина Хаџи-Наумова Михајловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен претходен семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма: Класичната економија ја нагласува неопходноста од правилна алокација на ресурсите и подобрување на производствената ефикасност во услови на пазарна економија, односно, производство на точен број на стоки и нивна дистрибуција до потрошувачите, со цел да се добие најголема корист од нив. Според ова сфаќање, производствените одлуки направени на основа на пазарната понуда и побарувачка водат кон постигнување на Парето отимумот и максимизирање на благосостојбата. Сепак, овој теоретски приод ги игнорира недостатоците на пазарот коишто може да доведат до неефикасност, која честопати е поврзана со животната околина. Имено, постоењето на екстерналии од типот на сулфурен диоксид, јаглероден диоксид или пак јавно добро како што е чистиот воздух, не се сметаат за дел од традиционалната пазарна економија, па оттука не се ни земаат предвид при носење и/или анализа на економските одлуки. Оваа предметна програма има за цел да ги пренесе теоретските основи за одржливо користење на расположливите ресурси, односно да се изучат економските основи за носење на одлуки во насока на зачувување на природните ресурси и животната средина.</p> <p>Оспособен за (компетенции): Преку овој предмет студентите ќе се оспособат за користење на економски методи и алатки за анализа на основните проблеми на животната средина, како и за зајакнување на вештините за групна работа. Ќе се подобри способноста на студентот за спроведување на професионални економските истражувања и презентации на стручни предлози, трудови, како и презентации. Исто така, ќе се зголеми способноста на студентот за анализа на политиките за животна средина преку подлабоко разбирање на економското однесување и стимулативните мерки;</p>				

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

11.	Содржина на предметната програма:			
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Животна средина и одржлив развој 2. Животната средина како економско и општествено богатство (The environment as an economic and social asset) 3. Економика на природни ресурси (Natural resource economics) 4. Економика на квалитетот на животната средина (The economics of environmental quality) 5. Стратегии за контрола на загадувањето на животната средина <ul style="list-style-type: none"> - Стандарди за животна средина - Даноци на емисии и субвенции (Emission charges and subsidies) - Дозволи за преносливи испуштања (Transferable discharge permits) 6. Економски анализи кои се користат во животната средина (Environmental analysis) <ul style="list-style-type: none"> - Анализа на влијанието (Impact analysis) - Анализа на трошкова ефикасност (Cost-Effectiveness analysis) - Квантифицирање на трошоци и приходи (Benefit-cost analysis) - Анализа а ризик (Risk analysis) 7. Политика и законодавство за заштита на животната средина 			
12.	Методи на учење: Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	15 недели 5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа Неделен фонд на часови (1+1)		
14.	Распределба на расположливо време	12 недели + 3 недели консултации 15+15+120=150 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	15 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Семинарска работа	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	45 часа
		16.3.	Домашно учење	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		60 бода
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бода
	17.3.	Активност и учество		10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 61 бода	5 (пет) (F)
			од 61 до 68 бода	6 (шест) (E)
			од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)
			од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<i>Редовност на настава и вежби, семнарска работа</i>				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	<i>Македонски јазик</i>				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	<i>Механизми на интерна евалуација</i>				
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Barry C. Field, Martha K. Field	Environmental economics	McGrow Hill, USA	2016
		2.	Џон Брејди, Олсон Џон Питер, Рамлар, Ј. Медерер, Т. Обертхир, Р. Б. Хеиман и Х. Пентингхаус	Управување со животната средина во организации	Коста Абраш-Охрид	2009
		3.	Недановски Пеце	Економски аспекти на заштитата на животната средина	Економски факултет, Скопје	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Данило Ж. Марковиќ, Богдан Б. Илиќ, Жарко Л. Ристиќ	Еколошка економија	ЕтноСтил, Белград	2012
		2.	Џ. П. Крег, Д. Џ. Воган и Б.Џ. Скинер	Ресурси на земјата- Потекло, употреба и влијание врз животната средина	Три	2009

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Прилог бр. 1.9 Содржина на предметната програма Меѓународна конкурентност

Изборен предмет реден број 6.		Предметна програма од втор циклус студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународна конкурентност		
2.	Код	АБИП 106		
3.	Студиска програма	Агробизнис - едногодишна програма		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски институт, Скопје, УКИМ		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус		
6.	Академска година/семестар	2023/2024/ II семестар	7.	Број на ЕКТС 5
8.	Наставник	проф. д-р Александра Лозаноска проф. д-р Елизабета Џамбаска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен претходен семестар		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Преку наставата на овој предмет студентите треба да стекнат знаење и да ги анализираат теоретските и практичните аспекти на меѓународната конкурентност на ниво на економија и на ниво на претпријатија. Истовремено, треба да се оспособат да го идентификуваат постојното ниво на конкурентност на економијата или на бизнисот и да предвидат можни стратегии за зголемување на меѓународната конкурентност.</p> <p>Оспособен за (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Да ги разберат суштината и варијаблите кои ја детерминираат меѓународната конкурентност; - Да ги идентификуваат детерминантите и динамиката на националната конкурентност; - Да го согледаат влијанието на одделните макроекономски политики врз конкурентноста; - Да развијат знаење за релацијата помеѓу конкурентноста и перформансите на фирмите; - Да го анализираат конкурентското окружување на фирмите, да ја оценуваат атрактивноста на индустријата и да ги идентификуваат потенцијалните извори на конкурентска предност и неповолна конкурентска положба; - Да идентификуваат соодветна стратегија за остварување на конкурентска предност преку утврдување на обемот на работите и активностите потребни за реализација на истата, како и да ја проценуваат веројатноста за одржливост на избраната стратегија и конкурентската позиција; - Преку анализа на бизнис окружувањето, развојот на кластери, разбирањето на политиките и институциите, да бидат компетентни за креирање на ефикасна стратегија за конкурентност. 			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значење на конкурентноста и конкурентската предност 2. Двигатели на меѓународната конкурентност 3. Меѓународна конкурентност на економијата и на претпријатијата 4. Детерминанти и динамика на меѓународната конкурентност на економиите 5. Конкурентноста и перформансите на бизнисот во меѓународното опкружување 6. Стратегија за меѓународна конкурентност <ul style="list-style-type: none"> - Идентификување на стратешки групи - Фактори за формулирање на стратегија - Стратегија кон добавувачи и купувачи - Стратегија за конкурентност во фрагментирани сектори - Стратегија за конкурентност во секторите во развој - Стратегија за конкурентност во секторите на опаѓање - Стратегија за конкурентност во глобалните сектори 7. Политики и мерки за зголемување на конкурентноста 			

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

12.	Методи на учење: Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време		15 недели 5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа Неделен фонд на часови (1+1)	
14.	Распределба на расположливо време		12 недели + 3 недели консултации 15+15+120=150 часа	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	15 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Семинарска работа	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	45 часа
		16.3.	Домашно учење	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		60 бода
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бода
	17.3.	Активност и учество		10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 61 бода		5 (пет) (F)
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<i>Редовност на настава и вежби, семинарска работа</i>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	<i>Македонски јазик</i>		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	<i>Механизми на интерна евалуација</i>		
22.	ЛИТЕРАТУРА			
22.1.	Задолжителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	Година			
	1.	Мајкл Е. Портер	Стратегија за конкурентност – Техники за анализа на сектори и конкуренти	Free Press Editions (превод од Владата) Дата Понс, Скопје
2.	Мајкл Е. Портер	За конкуренцијата – Современо и проширено издание	Harvard Business School Publishing Corporation (2008) (превод од Владата) Дата Понс, Скопје	2009

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

		3.	Michael E. Porter	The Competitive Advantage of Nations	Free Press Editions, New York	1998
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ричард Б. Чејс, Ф. Роберт Џајкобс и Николас Ј. Аквилано	Оперативен менаџмент за конкурентска предност (11-то издание)	McGraw-Hill Irvin (2006) (превод од Владата) ГЕНЕКС Кочани	2011
		2.	World Economic Forum	Global Competitiveness Report (different years)	World Economic Forum, Geneva	

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

ПРИЛОГ БР. 2: Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор, и третциклус на студии и за ментори на докторски студии

Прилог бр. 2.1 Податоци за наставникот Наташа Данилоска

Реден број: 1	Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови			
1.	Име и презиме	Наташа Данилоска		
2.	Дата на раѓање	3.10.1972		
3.	Степен на образование	Докторат на науки (VIII)		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор по економски науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1998	УКИМ Факултет за земјоделски науки и храна
		Магистериум	2001	УКИМ Факултет за земјоделски науки и храна
		Докторат	2006	УКИМ Економски институт
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Биотехнолошки науки	Наука за земјиштето и хидрологија	Економика на земјоделството и развој
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Економски науки Организациони науки и управување (менаџмент)	Економика на аграрот и шумарството Менаџмент во аграрот
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција	Звање и област во кои е избран	
		УКИМ Економски институт	редовен професор, Економика на аграрот	
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети што наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.			
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Економика на аграрот	Агробизнис, УКИМ-Економски институт	
	2.	Аграрна политика	Агробизнис, УКИМ-Економски институт	
	3.	Заедничка аграрна политика на ЕУ	Агробизнис, УКИМ-Економски институт	
	4.	Менаџмент во агробизнисот	Агробизнис, УКИМ-Економски институт	
	5.	Одржливост на производство и потрошувачка на храна	Агробизнис, УКИМ-Економски институт	
	6.	Финансирање и инвестиции во аграрот	Агробизнис, УКИМ-Економски институт	
	7.	Економија на животна средина	Менаџерска економија, УКИМ-Економски институт	
8.	Водство и организациско однесување	Меѓународен менаџмент, УКИМ-Економски институт		
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Менаџмент на мал бизнис	Организациони науки и управување (менаџмент)-УКИМ	
2.	Економија на аграрниот сектор	Економски науки-УКИМ		

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

	3.	Државната регулација на бизнисот	Економски науки-УКИМ
	4.	Економика на туризам и угостителство	Економски науки-УКИМ
10.	Селектирани резултати во последните пет години		
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
	Реден број	Автори	Наслов
	Издавач / година		
	1.	Natasha Daniloska (co-author)	Change in Consumers' Behavior during the COVID 19 pandemic as an Opportunity to foster Digital Entrepreneurship in the Republic of North Macedonia
			Economic analysis, Jun 2, 2021, Vol 54 No 1 (2021): Economic Analysis: Applied Research in Emerging Markets
	2.	Natasha Daniloska (co-author)	Usage of guaranty system for agribusiness crediting in Republic of Macedonia
			Economic Development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.19 No. 1-2/2017, July, 2017
	3.	Natasha Daniloska (co-author)	Changes in consumer behavior during covid-19 pandemic as a strategic challenge for companies in Republic of North Macedonia
			Economic Development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.23 No. 3/2020, December 2020
	4.	Natasha Daniloska	Insurance in agriculture-situation in the Republic of Macedonia
			Economic Development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year 18, No.3-2016, February, 2017
	5.	Natasha Daniloska	Concept of value-added in agriculture as a response to competitive marketplace
			Economic Development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year 18, No.1-2-2016, Yune 2016
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
	Реденброј	Автори	Наслов
	Издавач / година		
	1.	Учество, група автори	Социо-економските индикатори и квалитетот на живот во Република Северна Македонија
			Економски институт, УКИМ, 2019
	2.	Учество, група автори	Економските импликации од политичката криза во Република Македонија
			Економски институт, УКИМ, 2018
	3.	Учество, група автори	Хармонизација на јавната администрација во Република Македонија со европските стандарди
			Економски институт, УКИМ, 2018
	4.	Учество, група автори	Карактеристики на јавниот долг
			Економски институт, УКИМ, Скопје, 2017
	5.	Учество, група автори	Унапредување на организациските структури и менаџмент практиките на деловните субјекти за органски земјоделски производи во Република Македонија
			Економски институт, УКИМ, Скопје, 2017
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)		
	Реден број	Автори	Наслов
	Издавач / година		
	1.	Група автори	Вештини на вработените за конкурентност на мали и средни претпријатија
			УКИМ-Економски институт, Скопје, 2020

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Natasha Daniloska (co-author):	Methodological context and domains of value chain analysis for policy making: case in Republic of North Macedonia	Ss Cyril and Methodius University in Skopje, Faculty of Agricultural Sciences and Food-Skopje, Republic of North Macedonia, Journal of agricultural, food and environmental sciences, vol 73 no 2 (2019) 107-113
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи		
	11.2.	Магистерски работи		30
	11.3.	Докторски дисертации		1
12.	Селектирани резултати во последните пет години			
12.1.	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Natasha Daniloska	Insurance in agriculture-situation in the Republic of Macedonia	Economic Development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year 18, No.3-2016, February, 2017
	2.	Natasha Daniloska	Concept of value-added in agriculture as a response to competitive marketplace	Economic Development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year 18, No.1-2-2016, Yune 2016
	3.	Natasha Daniloska (co-author)	Opportunities for development of women entrepreneurship in the Republic of Macedonia	Economic Development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.19 No. 1-2/2017
	4.	Natasha Daniloska (co-author)	Agricultural subsidies in Republic of Macedonia and their impact on sector development	Economic Development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.20 No. 3/2018, December 2018
	5.	Natasha Daniloska (co-author)	Government institutional support for fostering SME's innovation in Western Balkan countries	Economic Development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.21 No. 3/2019
	6.	Natasha Daniloska (co-author)	The export promotion of SME's in Western Balkan countries (wb 6),	Economic Development, Yournal of the Institute of Economics-Skopje, Year.22 No. 1-2/2020, June 2020
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Natasha Daniloska	Knowledge transfer trough knowledge system in organic agriculture	Journal od Hygienic Engineering and Designs, vol. 19, pp. 43-48, 2017 https://keypublishing.org/jhed/wp-content/uploads/2021/08/JHED-Volume-Content-Archive-19.pdf
2.	Natasha Daniloska	Food quality and safety in international trade aspect of developing country	Journal of Hygienic Engineering and Design 2012 Vol.1 pp.187-191, https://keypublishing.org/jhed/wp-content/uploads/2020/10/Volume-1-Print-Content.pdf	
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
	Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција
	1.	Natasha Daniloska	Value Chain	12th AAEM
				1 June, 2019

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

		Analysis for policy making: methodological context and domains	International Conference: "Changes & Challenges in South East European Agricultural Economics", Ohrid, Republic of North Macedonia	
2.	Natasha Daniloska (co-author)	Change in Consumers' Behavior during the COVID 19 pandemic as an Opportunity to foster Digital Entrepreneurship in the Republic of North Macedonia	International Conference "Emerging Trends in Business Economics: Towards Competitiveness, Digitalization and Financial Innovation", Institute of Economic Sciences-Belgrade, Institute of Economics-Skopje	28th and 29th October 2020
3.	Natasha Daniloska (co-author)	The Awareness on Sustainable Development Goals (SDGs) in the Republic of North Macedonia	15th Conference on Sustainable Development of Energy, Water and Environment Systems-SDEWES2020, held online, Cologne, Germany	1-5 September 2020

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Прилог бр. 2.2 Податоци за наставникот Татјана Петковска Мирчевска

Реден бр. 2		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од втор циклус на студии		
1	Име и презиме	Татјана Петковска Мирчевска		
2	Дата на раѓање	23.6.1967		
3	Степен на образование	VIII степен		
4	Наслов на научниот степен	доктор на економски науки		
5	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		доктор на економски науки	1998	УКИМ, Економски факултет – Скопје
		магистар на економски науки	1994	УКИМ, Економски факултет – Скопје
		дипломиран економист	1989	УКИМ, Економски факултет – Скопје
6	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		5. Општествени науки	503 економски науки 506 организациск и науки и управување	50325 Маркетинг 50608 Маркетинг менаџмент
7	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		5. Општествени науки	503 Економски науки 506 Организациск и науки и управување	503 Економски науки 506 Организациски науки и управување 50605 Стратегиски менаџмент
8	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција		Звање во кое е избран и област
		Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски институт - Скопје		Редовен професор, Маркетинг
9	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1	Список на предмети кои наставникот ги водел на првиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Маркетинг во туризмот	Природно-математички факултет/УКИМ, Скопје	
	2.	Маркетинг менаџмент	Технолошко-металуршки факултет/УКИМ, Скопје	
9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Агромаркетинг	Агробизнис/Економски	

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

			институт/УКИМ, Скопје
	2.	Синџири за снабдување и продажба	Логистика во бизнисот/Економски институт/УКИМ, Скопје
	3.	Бренд менаџмент	Меѓународен менаџмент/ Економски институт/УКИМ, Скопје
	4.	Претприемништво и мали бизниси	Претприемништво/Економски институт/УКИМ, Скопје
	5.	Меѓународен маркетинг	Меѓународен менаџмент/ Меѓународна економија/Економски институт//УКИМ, Скопје
	6.	Електронски бизнис	Претприемништво/Економски институт/УКИМ, Скопје
	7.	Маркетинг	Претприемништво/Економски институт/УКИМ, Скопје
	8.	Одржливост на производство и потрошувачка на храна	Агробизнис/Економски институт/УКИМ, Скопје
	9.	Истражување на пазарот	Меѓународна економија/Економски институт/УКИМ, Скопје
9.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
3.	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
	1.	Маркетинг менаџмент	Организациски науки и менаџмент /Економски факултет и Економски институт/УКИМ, Скопје
	2.	Дизајнирање и управување со интегрираните маркетинг комуникации	Организациски науки и менаџмент/Економски факултет, Економски институт, ИСППИ/УКИМ, Скопје
	3.	Стратегии на производ и бренд	Економски науки //Економски факултет и Економски институт/УКИМ, Скопје
	4.	Стратегии и политика на производ	Организациски науки и менаџмент/Економски факултет и Економски институт/УКИМ, Скопје
1	Селектирани резултати во последните пет години		
0	10	Релевантни печатени научни трудови (до пет)	
	.1.	Ред. број	Автори
			Наслов
			Издавач / година
		1.	Tatjana Petkovska Mirchevska, Natasha Daniloska, Diana Boshkovska, Vladimir Petkovski
			Change in Consumers' Behavior during the COVID 19 pandemic as an Opportunity to foster Digital Entrepreneurship in the Republic of North Macedonia
			Economic analysis, Jun 2, 2021, Vol 54 No 1 (2021): Economic Analysis: Applied Research in Emerging Markets
		2.	Tatjana Petkovska Mirchevska, Natasha Daniloska, Diana Boshkovska,
			Government institutional support for fostering SME's innovation in WB countries
			Economic development, 3/2019

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

		Vladimir Petkovski, Jasmina Majstoroska		
	3.	Tatjana Petkovska, Tatjana Petkovska Mirchevska, Biljana Angelova	Digital economy, entrepreneurship and the concept of open innovation	Journal of Sustainable Development, Volume 8, Issue 19, 2018
	4.	Tatjana Petkovska Mirchevska, Natasha Daniloska, Diana Boshkovska, Vladimir Petkovski	Development and promotion of new product in SME's in the Republic of Macedonia	Economic development, Skopje, 1-2/2018
	5.	Monika Angeloska Dichovska, Tatjana Petkovska Mirchevska	Challenges of the Company in the New Economy and Development of E-business Strategy	Strategic Management, International Journal of Strategic Management and Decision Support Systems in Strategic Management, vol. 22, no.2,2017, University of Novi Sad, Faculty of Economics Subotica 2017
	6.			
	7.			
	8.			
10	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
.2.	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Група автори од Економски институт – Скопје	Квалитетот на живот на населението во Република Северна Македонија во време на Covid-19 пандемијата мерен преку индикаторите за квалитет на живот	Економски институт – Скопје, 2020-2021
	2.	Група автори од Економски институт – Скопје	Можности за примена на концептот на зелена економија во МСП во Република Северна Македонија	Економски институт – Скопје, 2019-2020
	3.	Група автори од Економски институт – Скопје	Идентификување на компетенциите на вработените за конкурентност и одржливост на МСП во РМ	Економски институт – Скопје, 2018-2019
	4.	Група автори од Економски институт – Скопје	Хармонизација на јавната администрација во Република Македонија со европските стандарди	Економски институт – Скопје, 2018

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

	5.	Група автори од Економски институт – Скопје	Значењето на информатичката технологија и нејзината употреба во развојот на дигиталната економија	Билатерален проект на Економскиот институт – Скопје, УКИМ и School of Economic Information Engineering, Southwestern University of Finance and Economics, Кина, 2018
	6.			
	7.			
10	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
.3.	Ред. Број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Група автори, главни истражувачи: д-р Ирина Пиперкова и д-р Александра Лозаноска,	Вештини на вработените за конкурентност на мали и средни претпријатија	Економски институт, Скопје, 2020
	2.	Група автори, главни истражувачи: проф. д-р Климентина Поповска и проф. д-р Искра Станчева Гигов	Семејни бизниси-состојби и практики и перспективи	Економски институт, Скопје, 2018
	3.			
	4.			
	5.			
	6.			
10	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
.4.	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
1	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
11.	Дипломски работи			
1.				
11.	Магистерски работи		45	
2.				
11.	Докторски дисертации		11	
3.				
12.	Селектирани резултати во последните пет години			
12.1.	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)			

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Реен. број	Автори	Наслов	Издавач / година		
1.	Vladimir Petkovski, Tatjana Petkovska Mirchevska, Daniloska, Boshkovska, Jasmina Majstoroska	The export promotion of SMSs in WB countries (WB no. 6)	Economic development, no. 1-2/2020		
2.	Tatjana Petkovska Mirchevska, Zoran Janevski, Marija Takovska, Irina Majovski	Application of marketing research in Small enterprises in Republic of Macedonia	Economic development, 2018		
3.	Tatjana Petkovska Mirchevska, Georgieva Vladimir Petkovski	Entrepreneurship in the public enterprises in the Republic of Macedonia- conditions and perspectives	Economic development, 3/2018		
4.	Tatjana Petkovska Mirchevska, Zoran Janevski, Marija Takovska, Irina Majovski	Application of marketing research in small enterprises in the Republic of Macedonia	Economic development, 1-2, 2018		
5.	Tatjana Petkovska Mirchevska, Daniloska, Boshkovska, Petkovski	Development and promotion of new product in Small enterprises in the Republic of Macedonia	Economic Development, 20, 1-2/2018		
6.	Tatjana Petkovska Mirchevska, Natasha Daniloska, Katerina Haginaumova Mihajlovska, German Filkov	The importance of marketing research for the competitiveness of SME in Republic of Macedonia	Economic Development, 3/2017		
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години				
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.				
	2.				
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години				
	Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
	1.	Vladimir Petkovski Tatjana Petkovska Mircevska Natasha Daniloska Diana Boskovska Meri Karanfilovska	Raising public awareness of air pollution in Skopje as basis for conducting social marketing activities	16th Conference on Sustainable Development of Energy, Water and Environment Systems - SDEWES2021 Dubrovnik	2021
	2.	Vladimir Petkovski, Meri Karanfilovska, Tatjana Petkovska Mirchevska, Diana Boshkovska, Natasha Danilovska	The awareness of sustainable development goals (SDGs) in the Republic of North Macedonia	15 th International conference SDEWES, Cologne	2020
	3.	Tatjana Petkovska Mirchevska, Natasha Daniloska,	Consumer's behavior in the period of Pandemic of Covid 19	International conference on topic: Emerging trends in	2020

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

			Diana Boshkovska, Vladimir Petkovski	as a possibility in fostering digital entrepreneurship in Republic of North Macedonia	business economics: towards competitiveness, digitalization and financial innovation, Institute of economic science Belgrade, Serbia	
--	--	--	---	---	---	--

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**
Прилог бр. 2.3 Податоци за наставникот Васил Поповски

Реден бр. 3		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Васил Поповски		
2.	Дата на раѓање	30.07.1968		
3.	Степен на образование	Економски институт - Скопје		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на економски науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Факултетско образование	1991	УКИМ, Филозофски факултет
		Магистер	1995	УКИМ, ИСППИ
		Доктор на науки	2001	УКИМ, Економски Институт
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Организациски науки- менаџмент	Менаџмент на човечки ресурси
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Економски науки	Менаџмент
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област	
		УКИМ, Економски Институт	Редовен професор, Меѓународен менаџмент	
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги водел на првиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.			
9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Меѓународен менаџмент	Меѓународен менаџмент, Економски институт	
	2.	Менаџмент на човечки ресурси	Меѓународен менаџмент, Економски институт	
	3.	Претприемнички менаџмент	Претприемништво, Економски институт	
	4.	Водство и Организациско однесување	Меѓународен менаџмент, Економски институт,	
	5.	Креативност, иновативност и претприемништво	Претприемништво, Економски институт	
	6.	Глобално претприемништво	Претприемништво, Економски институт	
	7.	Менаџмент во агробизнисот	Агробизнис, Економски Институт	
8.	Корпоративно управување	Финансиски менаџмент, Економски институт- Скопје		
9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Меѓународен менаџмент	Организациски науки – менаџмент, Економски институт, Економски факултет и ИСППИ	
	2.	Менаџмент на малиот бизнис	Организациски науки – менаџмент, Економски институт, Економски факултет и ИСППИ	
3.	Организациско однесување	Организациски науки – менаџмент, Економски институт, Економски факултет и ИСППИ		
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
1.	Snezana Kostadinovska Milosovska, Vasil Popovski, Elizabeta Djambaska	DIGITAL PERSPECTIVES OF SOCIAL ENTREPRENEURSHIP IN WESTERN BALKAN COUNTRIES	Economic Development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, No.1/2021
2.	Arbeshja Ajdini Durmishi, Vasil Popovski	THE RELATIONSHIP BETWEEN EFFECTIVE LEADERSHIP AND THE PERFORMANCE OF EMPLOYEES	Economic Development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, No.1-2/2020
3.	Васил Поповски, Слободан Левковски	THE IMPACT OF HUMAN AND SOCIAL CAPITAL ON INCREASING THE INCOME OF THE POPULATION IN THE RURAL MUNICIPALITIES IN THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA – CASE STUDY FOR THE MUNICIPALITY OF ZELENIKOVO	Economic development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.21, No.1-2/2019
4.	Васил Поповски, Христина Серафимовска, Еленица Софијанова	IMPLICATIONS OF THE EDUCATIONAL SYSTEM ON THE DEVELOPMENT OF ENTERPRENUERSHIP AND THE INNOVATION OF ENTERPRISES IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA	Economic development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.20, No.1-2/2018
5.	Васил Поповски, Христина Серафимовска	THE MANAGEMENT OF HUMAN RESOURCES AS A KEY IMPERATIVE FOR INCREASING THE INNOVATION OF ENTERPRISES IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA	Economic development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.19, No. 3/2017
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
1.	Васил Поповски, Група автори од Економски институт – Скопје	Можности за примена на концептот на зелена економија во МСП во Република Северна Македонија	Економски институт – Скопје, УКИМ, 2019-2020
2.	Васил Поповски, Група автори	Идентификување на компетенциите на вработените за конкурентност и одржливост на МСП во РМ	УКИМ, Економски институт, Скопје, 2019/2020
3.	Васил Поповски, група автори	Економските импликации од политичката криза во Република Македонија	Економски институт, УКИМ, 2018
4.	Васил Поповски, група автори	Семејни бизниси – состојби, практики и перспективи	Економски институт - Скопје, УКИМ, 2017-2018 година
5.	Васил Поповски, група автори	Дигиталната економија во Република Македонија - предизвици и можности за нејзино унапредување	Економски институт - Скопје, УКИМ, 2016-2017 година
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)		
Ред. Број	Автори	Наслов	Издавач / година
1.	Васил Поповски, Ирина Ашталковска	Менаџмент на перформанси	УКИМ, Скопје, Фон универзитет, Флехограф-Куманово, 2016
2.	Васил Поповски Христина Серафимовска	Иновации и Претприемништво	УКИМ, Скопје, 2-ри Август, Штип, 2017
3.	Васил Поповски,	Вештини на вработените за конкурентност	УКИМ-Економски

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

		Група автори	на мали и средни претпријатија	институт, Скопје, 2020
	4.	Силвана Јовчевска, Васил Поповски	Меѓународен менаџмент	Ибдиго Хаб Дооел, Скопје, 2022
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Arbeshja Ajdini Durmishi, Vasil Popovski	THE RELATIONSHIP BETWEEN EFFECTIVE LEADERSHIP AND THE PERFORMANCE OF EMPLOYEES	Economic Development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, No.1-2/2020
	2.	Васил Поповски, Слободан Левковски	THE IMPACT OF HUMAN AND SOCIAL CAPITAL ON INCREASING THE INCOME OF THE POPULATION IN THE RURAL MUNICIPALITIES IN THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA – CASE STUDY FOR THE MUNICIPALITY OF ZELENIKOVO	Economic development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.21, No.1-2/2019
	3.	Васил Поповски, Христина Серафимовска, Еленица Софијанова	IMPLICATIONS OF THE EDUCATIONAL SYSTEM ON THE DEVELOPMENT OF ENTERPRENUERSHIP AND THE INNOVATION OF ENTERPRISES IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA	Economic development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.20, No.1-2/2018
	4.	Васил Поповски, Христина Серафимовска	ORGANIZATIONAL CULTURE IMPERATIVE FOR HIGHER INNOVATION IN ENTERPRISES IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA	Economic development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.18, No. 3/2016
	5.	Васил Поповски, Слободан Левковски	SELF EMPLOYMENT PROGRAM VIA CREDITING AS AN INCENTIVE FOR INCREASING ENTREPRENEURIAL ACTIVITY IN REPUBLIC OF MACEDONIA	Economic development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.18, No.3/2016
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи	/	
	11.2.	Магистерски работи	155	
	11.3.	Докторски дисертации	19	
	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години			
12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач /година
	1.	Latkovikj, Marija Topuzovska, Mirjana Borota Popovska, Vasil Popovski	"Work Values and Preferences of the New Workforce: HRM Implications for Macedonian Millennial Generation."	Journal of Advanced Management Science Vol 4, no. 4 (2018), 312- 319.
	2.	M. Borota Popovska, M. Topuzovska Latkovikj, V. Popovski, J. Jakimovski	Work values of the Macedonian workforce	Journal of Advanced Management Science, Vol. 3, No. 2, June (2016), 158-161
	3.	Васил Поповски, Мирјана Борота Поповска Марија Топузовска Латковиќ	FIRM'S INNOVATIVENESS PERFORMANCE AS A MATTER OF STRATEGIC DETERMINATION: MISSION STATEMENT INNOVATION VALUE	Economic development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.17 No.3/2016
	4.	Васил Поповски, Зоран Јаневски Владимир Петковски	PROSPECTS FOR DIGITAL ECONOMY IN SIX COUNTIRES IN SOUTHEAST EUROPE	Economic development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.19, No. 1-2/2017
	5.	Васил Поповски,	ORGANIZATIONAL CULTURE	Economic development,

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

		Христина Серафимовска	IMPERATIVE FOR HIGHER INNOVATION IN ENTERPRISES IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA	Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.18, No. 3/2016	
	6.	Васил Поповски, Слободан Левковски	SELF EMPLOYMENT PROGRAM VIA CREDITING AS AN INCENTIVE FOR INCREASING ENTREPRENEURIAL ACTIVITY IN REPUBLIC OF MACEDONIA	Economic development, Journal of the Institute of Economics-Skopje, Year.18, No.3/2016	
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач /година	
	1.	M. Borota Popovska, V. Popovski, M. Topuzovska	“Quality of work life of Macedonian managers: differences between public and private sector”	International Journal of Human Resource Management Research and Development, Volume 3. Number 1 (Jan-March, 2016) Pg.24-33 ISSN Print: 2248-9401 ISSN online: 2248-942X Impact factor: 2016: 3.1029	
	2.	M. Borota Popovska, M. Topuzovska Latkovikj, V. Popovski, J. Teofilovska	“Strategic focus on entrepreneurship in vocational education”	<i>International Journal of Small Business and Entrepreneurship Research</i> , Vol.2, No. 4, (2017) , pp.21-27. Impact factor: 2014: 7.0	
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години				
	Ред.бр ој	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
	1.	Snezana Kostadinovska Miloskeska, Vasil Popovski, Elizabeta Djambaska	Digital perspectives of social entrepreneurship in Western Balkan countries	International scientific conference: Emerging trends in business economics: Towards competitiveness, digitalization and financial innovation	Belgrade 28-29 October, 2020
	2.	Vasil Popovski, Marija Topuzovska Latkovic, Mirjana Borota Popovska	Characteristics of the Macedonian millennial generation: qualitative study	Eleventh International Scientific Conference KNOWLEDGE IN PRACTICE	16-18 December, 2018 Bansko, Bulgaria 514-517
	3.	Vasil Popovski, Marija Topuzovska Latkovikj, Mirjana Borota Popovska, Nita Starova,	Youth unemployment in Republic of Macedonia	International conference: CHALLENGES OF CONTEMPORARY SOCIETY II 17	November 2017, Skopje, Macedonia 125-142

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Прилог бр. 2.4 Податоци за наставникот Катерина Хаџи Наумова-Михајловска

Реден број: 4		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Катерина Хаџи Наумова-Михајловска		
2.	Дата на раѓање	16.7.1979		
3.	Степен на образование	Докторат		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на економски науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	2003	Земјоделски факултет, Универзитет „Св. Кирил, и методиј“ - Скопје
		Магистериум	2010	Економски институт-Скопје, Универзитет „Св. Кирил, и методиј“ - Скопје
		Докторат	2014	Економски институт-Скопје, Универзитет „Св. Кирил, и методиј“ - Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Организациски науки и менаџмент	Менаџмент во аграрот
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Организациски науки и менаџмент	Менаџмент во аграрот
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран
		Економски институт-Скопје, Универзитет „Св. Кирил, и методиј“ - Скопје		Вонреден професор, Менаџмент во аграрот
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети што наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот		Студиска програма и институција
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот		Студиска програма и институција
		Економика на аграрот		Агробизнис, Економски институт-Скопје
		Агромаркетинг		Агробизнис, Економски институт-Скопје
		Менаџмент на човечки ресурси во аграрот		Агробизнис, Економски институт-Скопје
		Зелена логистика		Логистика на бизнисот, Економски институт-Скопје
		Економија на животна средина		Менаџерска економија, Економски институт-Скопје
		Зелена економија		Бизнис менаџмент, Економски институт-Скопје
		Корпоративни стратегии на цени		Финансиски менаџмент, Економски институт-Скопје
	Започнување на нов претприемнички потфат		Претприемништво, Економски институт-Скопје	
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот		Студиска програма и институција
	1.	Економија на аграрион сектор		Економски науки), Економски институт – Скопје, Економски факултет – Скопје
	2.	Менаџмент на мал бизнис		Организациски науки и управување (менаџмент), Економски институт – Скопје, Економски факултет – Скопје, Институт за социолошки и политичко-правни истражувања - Скопје
3.	Бизнис менаџмент		Организациски науки и управување (менаџмент), Економски институт – Скопје, Економски факултет – Скопје, Институт за социолошки и политичко-правни истражувања - Скопје	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реден број	Автори		Наслов
	1.	Hadzi Naumova-Mihajlovska K.		Издавач / година
		ORGANIC AGRICULTURE PRODUCTION IN GREEN ECONOMY DEVELOPMENT IN REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA		Economic development, Journal of Institute of Economics – Skopje, No.1/2022

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

2.	Gorgievska K., Hadzi Naumova-Mihajlovska K.	SUSTAINABLE FOREST MANAGEMENT IN REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA – CONDITIONS AND POSSIBILITIES	Economic development, Journal of Institute of Economics – Skopje, No.1/2022
3.	Hadzi Naumova-Mihajlovska K., Petroska-Angelovska N., Takovska M.	IMPORTANCE OF IDENTIFYING COST MANAGEMENT IN GREEN BUSINESSES	Economic development, Journal of Institute of Economics – Skopje, No.1/2021
4.	Hadzi Naumova-Mihajlovska K	ORGANIC AGRICULTURE IN SERBIA, SLOVENIA AND AUSTRIA-POSITIVE EXPERIENCES FOR DEVELOPMENT OF ORGANIC AGRICULTURE IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA	Economic development, Journal of Institute of Economics – Skopje, No.3/2018
5.	Hadzi Naumova-Mihajlovska K., Boskovska D., Daniloska N.,	AGRICULTURAL SUBSIDIES IN REPUBLIC OF MACEDONIA AND THEIR IMPACT OF SECTOR DEVELOPMENT	Economic development, Journal of Institute of Economics – Skopje, No.3/2018
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
	Реденброј	Автори	Наслов
	Издавач / година		
1.	Група автори	Можности за примена на концептот на зелена економија во МСП во Република Северна Македонија,	УКИМ, 2019/2020
2.	Група автори	Вештини на вработените за конкурентност на мали и средни претпријатија	УКИМ, Скопје, 2018/19
3.	Група автори	Главни предизвици на малите бизниси во управување со човечките ресурси	УКИМ, Скопје, 2021/22
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)		
	Реденброј	Автори	Наслов
	Издавач / година		
1.	Хаџи Наумова Михајловска К., Петроска Ангеловска Н.	Можности за примена на концептот на зелена економија во МСП во Република Северна Македонија	Економски институт-Скопје, 2021

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Прилог бр. 2.5 Податоци за наставникот Елизабета Џамбаска

Реден број 5		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од втор циклус на студии		
1.	Име и презиме	Елизабета Џамбаска		
2.	Дата на раѓање	1.2.1978		
3.	Степен на образование	VIII степен		
4.	Наслов на научниот степен	доктор на економски науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		д-р на економски науки	2013	УКИМ, Економски факултет - Скопје
		м-р на економски науки	2007	УКИМ, Економски институт - Скопје
		дипломиран економист	2001	УКИМ, Економски факултет - Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Економски науки	Меѓународна економија
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Економски науки	Економски развој
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција		Звање во кое е избран и област
		Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски институт - Скопје		Вонреден професор од областа Економски развој
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1	Список на предмети кои наставникот ги водел на првиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот		Студиска програма / институција
	1.			
	2.			
	3.			
9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот		Студиска програма / институција
	➤	Микроекономска анализа Економска политика		Менаџерска економија/Економски институт-Скопје
	➤	Јавно приватно партнерство		Менаџерска економија/Економски институт-Скопје
	➤	Меѓународна конкурентност		Меѓународна економија/Економски институт-Скопје
	➤	Стратегии за рурален развој		Агробизнис/Економски институт-Скопје
	➤	Економија за менаџери Менаџмент на промени		Меѓународен менаџмент/ Економски институт-Скопје
	➤	Бизнисот и јавниот сектор		Бизнис менаџмент/ Економски институт-Скопје
	➤	Маркетинг		Претпримеништво/Економски институт-Скопје
	➤	Корпоративно претприемништво		Претпримеништво/Економски институт-Скопје
3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	➤	Економски раст и развој	Економски науки/Економски факултет и Економски институт	
	➤	Применета економија	Економски науки/Економски факултет и Економски институт	
	➤	Политики за поддршка на претприемништво и МСП	Организациски науки и менаџмент/Економски факултет, Економски институт, ИСППИ	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
0	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
1	1.	Snezana Kostadinovska Milosovska, Vasil Popovski, Elizabeta Djambaska	Digital perspectives of social entrepreneurship in Western Balkan countries	Economic Development, No.1/2021
	2.	Владимир Петковски, Елизабета Џамбаска	Преглед на дигиталната економија во Република Северна Македонија и можноста за развој преку добри практики	Поглавје од книга „Дигитална трансформација – иднината“ Центар за стратегиски истражувања и анализи- ЦСИА 2020 година
	3.	Aleksandra Lozanovska, Irina Piperkova Majovski, Elizabeta Djambaska	Identifying Employee Skills in SMEs in the Republic of North Macedonia	EMAN 2020 – Economics & Management: How to Cope with Disrupted Times- Selected papers, September 3, 2020
	4.	Elizabeta Djambaska, Aleksandra Lozanovska	Theoretical Approach of Macroeconomic Policy Measures for Solving Economic Consequences of Covid-19	Economic Development, No. 1-2/2020
	5.	E. Djambaska, A. Lozanovska, V. Petkovski	Quality of life in the Republic of North Macedonia seen through the Human Development Indicators	Book chapter, Creating Sustainable Value in the Global Economy, IGI Global eEditorial Discovery, 2019
	6.	Aleksandra Lozanovska, Elizabeta Djambaska, Vladimir Petkovski	Gender Inequality on the Macedonian Labour Market	EMAN 2019 – Economics & Management: How to Cope With Disrupted Times, Conference Proceedings, 2019
	7.	Elizabeta Djambaska, Aleksandra Lozanovska	Growth Accounting in the Republic of North Macedonia	Economic Development, No. 3/2019

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

	8.	Aleksandra Lozanoska, Verica Janeska, Elizabeta Dzambaska	Demographic Changes and Sustainable Demographic Development in the Western Balkans	Economic Analysis, Vol. 51, No. 1-2, 2018
1	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
0	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
2	1.	Група автори од Економски институт – Скопје	Квалитетот на живот на населението во Република Северна Македонија во време на Covid-19 пандемијата мерен преку индикаторите за квалитет на живот	Економски институт – Скопје, 2020-2021
	2.	Група автори од Економски институт – Скопје	Можности за примена на концептот на зелена економија во МСП во Република Северна Македонија	Економски институт – Скопје, 2019-2020
	3.	Група автори од Економски институт – Скопје	Идентификување на компетенциите на вработените за конкурентност и одржливост на МСП во РМ	Економски институт – Скопје, 2018-2019
	4.	Група автори од Економски институт – Скопје	Економски импликации од политичката криза во Република Македонија	Економски институт – Скопје, 2017-2018
	5.	Група автори од Економски институт – Скопје	Социо-економски индикатори и квалитетот на живот во Република Македонија	Економски институт – Скопје, 2017-2018 година
	6.	Група автори од Економски институт – Скопје	Карактеристики на јавниот долг на Република Македонија	Економски институт – Скопје, 2016-2017
	7.	Група автори од Економски институт – Скопје	Особености на активното и неактивното помладо население во Република Македонија – постојни состојби и предизвици	Економски институт – Скопје, 2015-2016
1	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
0	Ред. Број	Автори	Наслов	Издавач / година
3	1.	Владимир Петковски, Елизабета Џамбаска	Преглед на дигиталната економија во Република Северна Македонија и можноста за развој преку добри практики	Поглавје од книга „Дигитална трансформација – иднината“ Центар за стратегиски истражувања и анализи- ЦСИА 2020 година
	2.	Elizabeta Djambaska, Aleksandra Lozanoska, Vladimir Petkovski	Book chapter: Quality of life in the Republic of North Macedonia seen through the human development indicators, in the Handbook of Research on Creating Sustainable Value in the Global Economy, editor: Ulas Akkucuk, Boğaziçi University, Turkey, A volume in the Advances in Finance, Accounting and Economics (AFAE) Book Series	IGI Global, 2019
	3.	Main researchers and authors:	The main consideration of public debt in the Republic of Macedonia, Group of	LAP Lambert Academic

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

		Snezana K. Miloseska and Elizabeta Djambaska, co-authors: Verica Janeska, Aleksandra Lozoska, Vladimir Petkovski	authors from the Institute of Economics-Skopje,	Publishing, 2018
	4.	Група автори од Економски институт – Скопје, (редактори: Верица Јанеска, Александра Лозаноска)	Особености на активното и неактивното помладо население во Република Македонија – постојни состојби и предизвици	Економски институт-Скопје, 2018
	5.	Група автори од Економски институт – Скопје, (редактори: д-р Биљана Ангелова и д-р Климентина Попоска)	Влијание на финансиската криза врз нефункционалните кредити и задолженоста на компаниите и на граѓаните во Република Македонија	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски институт – Скопје, 2015
	1	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)		
	0	Ред. број	Автори	Наслов
	4	1.		Издавач / година
		2.		
		3.		
		4.		
		5.		
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	1	Дипломски работи		
	1			
	1			
	1	Магистерски работи		1
	1			
	2			
	1	Докторски дисертации		
	1			
	3			
12.	Селектирани резултати во последните пет години			
	12.1.	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)		
		Реен. број	Автори	Наслов
		1.		Издавач / година
		2.		

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

	3.			
	4.			
	5.			
	6.			
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
	2.			
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
	Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција
	1.	Aleksandra Lozanoska, Irina Piperkova Majovski, Elizabeta Djambaska	Identifying employee skills in SMEs in the Republic of North Macedonia	4th International scientific conference, EMAN 2020, Economics & Management: How to Cope with Disrupted Times, , Online/Virtual
	2.	Irina Piperkova Majovski, Aleksandra Lozanoska, Elena Davitkovska	Determinants of employee skills' level and utilization in SMEs in the Republic of North Macedonia	International Virtual Academic Conference Education and Social Sciences Business and Economics
	3.	Snezana Kostadinovska Miloseska, Vasil Popovski, Elizabeta Djambaska	Digital perspectives of social entrepreneurship in Western Balkan countries	International scientific conference: Emerging trends in business economics: Towards competitiveness, digitalization and financial innovation, Belgrade
				28-29 October, 2020

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Прилог бр. 2.6 Податоци за наставникот Александра Лозаноска

Реден број 6		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од втор циклус на студии		
1.	Име и презиме	Александра Лозаноска		
2.	Дата на раѓање	25.6.1978		
3.	Степен на образование	VIII степен		
4.	Наслов на научниот степен	доктор на економски науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		д-р на економски науки	2013	УКИМ, Економски институт - Скопје
		м-р на економски науки	2007	УКИМ, Економски институт - Скопје
		дипломиран економист	2001	УКИМ, Економски факултет - Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Демографија	Интеракција меѓу демографските, економските и социјалните процеси
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Демографија	Интеракција меѓу демографските, економските и социјалните процеси
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција		Звање во кое е избран и област
		Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски институт - Скопје		Вонреден професор од областа: Интеракција меѓу демографските, економските и социјалните процеси
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги водел на првиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.			
	2.			
9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Економска политика	Менаџерска економија/Економски институт-Скопје	
	2.	Економија на трудот	Менаџерска економија/Економски институт-Скопје	
	3.	Стратегии за рурален развој	Агробизнис/Економски институт-Скопје	
	4.	Меѓународна конкурентност	Меѓународна економија/ Економски институт-Скопје	
	5.	Меѓународни пазари на трудот	Меѓународен менаџмент/ Економски институт-Скопје	
6.	Бизнисот и јавниот сектор	Бизнис менаџмент/ Економски институт-Скопје		

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

	7.	Бизнис планирање	Претпримеништво/Економски институт-Скопје
	8.	Маркетинг менаџмент	Бизнис менаџмент/ Економски институт-Скопје
9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
	1.	Економија на човечки ресурси	Економски науки/Економски факултет и Економски институт
	2.	Современи аспекти на функционирањето на пазарот на труд	Организациски науки и менаџмент/Економски факултет, Економски институт, ИСППИ
	3.	Структура на населението	Демографија/Економски факултет и Економски институт
10.	Селектирани резултати во последните пет години		
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)	
	Ред. број	Автори	Наслов
			Издавач / година
	1.	Vesna Lukic, Jelena Predojevic Despic, Verica Janeska, Aleksandra Lozoska	How is COVID-19 reshaping temporary and circular labour migration: Serbia and North Macedonia perspectives
			Forum geografic. Studii și cercetări de geografie și protecția mediului, Volume XX, Issue 1, June 2021
	2.	Verica Janeska, Aleksandra Lozoska	Impact of Digitalization on the Labour Market: The Case of North Macedonia
			Economic Analysis, Vol. 54, No. 1, 2021
	3.	Irina Piperkova Majovski, Aleksandra Lozoska, Elena Davitkovska	Determinants of Employee Skills' Level and Utilization in SMEs in the Republic of North Macedonia
			Chapter in the Book: Business Threats and Opportunities in the Western Balkans, Cambridge Scholars Publishing, 2021
	4.	Aleksandra Lozoska, Irina Piperkova Majovski, Elizabeta Djambaska	Identifying Employee Skills in SMEs in the Republic of North Macedonia
			EMAN 2020 – Economics & Management: How to Cope with Disrupted Times- Selected papers, September 3, 2020
	5.	Elizabeta Djambaska, Aleksandra Lozoska	Theoretical Approach of Macroeconomic Policy Measures for Solving Economic Consequences of Covid-19
			Economic Development, No. 1-2/2020
	6.	Aleksandra Lozoska, Elizabeta Djambaska, Vladimir Petkovski	Gender Inequality on the Macedonian Labour Market
			EMAN 2019 – Economics & Management: How to Cope With Disrupted Times, Conference Proceedings, 2019
	7.	Elizabeta Djambaska, Aleksandra Lozoska	Growth Accounting in the Republic of North Macedonia
			Economic Development, No. 3/2019
	8.	Aleksandra	Demographic Changes and Sustainable
			Economic Analysis,

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

		Lozanoska, Verica Janeska, Elizabeta Dzambaska	Demographic Development in the Western Balkans	Vol. 51, No. 1-2, 2018
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Група автори од Економски институт – Скопје	Квалитетот на живот на населението во Република Северна Македонија во време на Covid-19 пандемијата мерен преку индикаторите за квалитет на живот	Економски институт – Скопје, 2020-2021
	2.	Група автори од Економски институт – Скопје	Можности за примена на концептот на зелена економија во МСП во Република Северна Македонија	Економски институт – Скопје, 2019-2020
	3.	Група автори од Економски институт – Скопје	Идентификување на компетенциите на вработените за конкурентност и одржливост на МСП во РМ	Економски институт – Скопје, 2018-2019
	4.	Група автори од Економски институт – Скопје	Економски импликации од политичката криза во Република Македонија	Економски институт – Скопје, 2017-2018
	5.	Група автори од Економски институт – Скопје	Социо-економски индикатори и квалитетот на живот во Република Македонија	Економски институт – Скопје, 2017-2018 година
	6.	Група автори од Економски институт – Скопје	Карактеристики на јавниот долг на Република Македонија	Економски институт – Скопје, 2016-2017
	7.	Група автори од Економски институт – Скопје	Особености на активното и неактивното помладо население во Република Македонија – постојни состојби и предизвици	Економски институт – Скопје, 2015-2016
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. Број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Ирина Пиперкова, Александра Лозаноска	Вештини на вработените за конкурентност на мали и средни претпријатија	Економски институт-Скопје, 2020
	2.	Elizabeta Djambaska, Aleksandra Lozanoska, Vladimir Petkovski	Book chapter: Quality of life in the Republic of North Macedonia seen through the human development indicators, in the Handbook of Research on Creating Sustainable Value in the Global Economy, editor: Ulas Akkucuk, Boğaziçi University, Turkey, A volume in the Advances in Finance, Accounting and Economics (AFAE) Book Series	IGI Global, 2019
	3.	Main researchers and authors: Snezana K. Miloseska and Elizabeta Djambaska, co- authors: Verica Janeska,	The main consideration of public debt in the Republic of Macedonia, Group of authors from the Institute of Economics- Skopje,	LAP Lambert Academic Publishing, 2018

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

		Aleksandra Lozanoska, Vladimir Petkovski			
	4.	Група автори од Економски институт – Скопје, (редактори: Верица Јанеска, Александра Лозаноска)	Особености на активното и неактивното помладо население во Република Македонија – постојни состојби и предизвици	Економски институт-Скопје, 2018	
	5.	Група автори од Економски институт – Скопје, (редактори: д-р Биљана Ангелова и д-р Климентина Попоска)	Влијание на финансиската криза врз нефункционалните кредити и задолженоста на компаниите и на граѓаните во Република Македонија	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски институт – Скопје, 2015	
	6.	Александар Ќурчиев, Елка Димитриева, Амалија Јовановиќ, Верица Јанеска, Александра Лозаноска	Демографски терминолошки речник	Економски институт - Скопје, Скопје, 2011	
	10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.			
		2.			
		3.			
		4.			
		5.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1.	Дипломски работи			
	11.2.	Магистерски работи	2		
	11.3.	Докторски дисертации			
12.	Селектирани резултати во последните пет години				
	12.1.	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)			
		Реен. број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.			
		2.			
		3.			
		4.			
		5.			
		6.			
	12.2.	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.			
		2.			
	12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
1.	Aleksandra Lozoska, Irina Piperkova Majovski, Elizabeta Djambaska	Identifying employee skills in SMEs in the Republic of North Macedonia	4th International scientific conference, EMAN 2020, Economics & Management: How to Cope with Disrupted Times, Online/Virtual	September 3, 2020
2.	Irina Piperkova Majovski, Aleksandra Lozoska, Elena Davitkovska	Determinants of employee skills' level and utilization in SMEs in the Republic of North Macedonia	International Virtual Academic Conference Education and Social Sciences Business and Economics	April 29, 2020
3.	Verica Janeska, Aleksandra Lozoska	Impact of digitalization on the labour market: The case of North Macedonia	International scientific conference: Emerging trends in business economics: Towards competitiveness, digitalization and financial innovation, Belgrade	28-29 October, 2020

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Прилог бр. 2.7 Податоци за наставникот Владимир Петковски

Реден број: 7		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Владимир Петковски		
2.	Дата на раѓање	17.09.1986		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекналсо научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	2009	Економски факултет – Скопје, Универзитет Св. Кирил и Методиј
		Магистериум	2011	Економски институт – Скопје, Универзитет Св. Кирил и Методиј
		Докторат	2013	Економски институт – Скопје, Универзитет Св. Кирил и Методиј
6.	Подрачје, поле и област нанаучниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Економски науки	Финансии
7.	Подрачје, поле и област нанаучниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Економски науки	Економски развој
8.	Доколку е во работен однос, да сенаведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција	Звање и област во кои е избран	
		Економски институт – Скопје, Универзитет Св. Кирил и Методиј	Вонреден професор	
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети што наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Основи на маркетинг во културата	Менаџмент и заштита на културно наследство, Институт за етнологија и антропологија Природно математички факултет	
2.				
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Бизнис планирање	Претприемништво Економски институт – Скопје	
	2.	Финансирање на локалната самоуправа	Финансиски менаџмент Економски институт – Скопје	
	3.	Зелена логистика	Логистика на бизнисот Економски институт – Скопје	
	4.	Аграрна политика	Агроекономија Економски институт – Скопје	
	5.	Економија на пари, банкарство и финансиски институции	Менаџерска економија Економски институт – Скопје	
	6.	Дигитална економија	Менаџерска економија Економски институт – Скопје	
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.			
2.				

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Владимир Петковски, Биљана Ангелова, Татјана Петковска Мирчевска	Social transfer expenditures in Republic of Macedonia, South East European countries and EU countries	Economic development, Економски институт - Скопје, Година 18, Број 1-2/2016
	2.	Владимир Петковски, Елизабета Џамбаска, Снежана Костадиноска Милошеска	The fundamental considerations of the public debt	Economic Development, Економски институт – Скопје, Година 18, Број 3/2016
	3.	Диана Бошковска, Елизабета Џамбаска, Владимир Петковски, Весна Георгиева Свртинов	Market capitalization and factors of its determination- the case of Republic of Macedonia	Annals of the University of Petrosani – Economics, Vol.XVI Дел 1, 2016
	4.	Владимир Петковски, Сашо Кожукаров	The Impact of Social Transfers on Inequality measured by Gini index: The example of Macedonia	UTMS Journal of Economics, Volume 9, Number 1, Јуни 2018
	5.	Снежана Костадиноска Милошеска, Владимир Петковски	Fiscal implications from the political crisis in the Republic of North Macedonia	Economic Development, Економски институт – Скопје, Година 21, Број 1-2/2019
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Група автори	Карактеристики на јавниот долг на Република Македонија	Економски институт- Скопје, Универзитет Св. Кирил и Методиј, Скопје, 2017
	2.	Група автори	Економските импликации од политичката криза во Република Македонија	Економски институт- Скопје, Универзитет Св. Кирил и Методиј, Скопје, 2018
	3.	Група автори	Социо-економски индикатори и квалитетот на живот во Република Македонија	Универзитет Св. Кирил и Методиј, Скопје, 2019
	4.	Група автори	Значењето на информатичката технологија и нејзината употреба во развојот на дигиталната економија	Економски Институт – Скопје, “Универзитет Св. Кирил и Методиј,, Министерство за Образование и Наука на Република Северна Македонија, билатерален проект со School of Economic Information Engineering, Southwestern University of Finance and Economics, Кина, 2019
	5.	Група автори	Student today – responsible entrepreneur tomorrow. Teachers toolkit	Erasmus + 2018-1-LT01- KA2-1-047068, 2020

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Група автори	Quality of Life in the Republic of North Macedonia Seen Through the Human Development Indicators” - Handbook of Research on Creating Sustainable Value in the Global Economy	A volume in the Advances in Finance, Accounting, and Economics (AFAE) Book Series, United States of America, IGI Global, 2019
	2.	Група автори	“Digital Transformation - the Future”, ISBN 978-608-245-646-1	Center for Strategic Research and Analysis – CSRA, Скопје, 2020
	3.			
4.				

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Прилог бр. 2.8 Податоци за наставникот Билјана Ангелова

Реден број: 8		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Билјана Ангелова		
2.	Дата на раѓање	21.05.1965		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на економски науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1988	Универзитет “Св. Кирил и Методиј”, Економски факултет - Скопје
		Магистериум	1993	Универзитет “Св. Кирил и Методиј”, Економски факултет - Скопје
		Докторат	1998	Универзитет “Св. Кирил и Методиј”, Економски факултет - Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Општествени науки	Економика на надворешна трговија
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Општествени науки	Финансиски менаџмент
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција	Звање и област во кои е избран	
		Универзитет “Св. Кирил и Методиј”, Економски институт - Скопје	Научен советник/ редовен професор	
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети што наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Менаџерско сметководство Меѓународен финансиски менаџмент Проектен менаџмент Корпоративски финансии Финансиска анализа и известување	Финансиски менаџмент	
2.	Финансисрање на МСП	Претприемништво		
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	1. Стратегиско сметководство за менаџмент 2. Финансиски менаџмент 3. Спојување и преземање	Организациски науки - Менаџмент	
	2.	1. Квантитативни методи на економска анализа	Економски науки	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

1.	Angelova Biljana, Bilal Sucubasi, Zoran Janevski:	Municipalities in North Macedonia in the era of digital economy,	Economic Development No. 1-2/2020 p. (6-18);
2.	Gadaf Rexhepi, Hyrije Abazi, Amir Rahdari, Biljana Angelova:	Open Innovation Models for Increased Innovation Activities and Enterprise Growth, Open Innovation and Entrepreneurship – Impetus of Growth and Competitive Advantages	Springer, 2019, (pg. 37-50);
3.	Dario Gecevski, Klimentina Poposka, Biljana Angelova, Valentina Gecevska	Agile Software Development Products for Fintech – Financial Technologies.	8th International Conference on Mass Customization and Personalization – Community of Europe (MCP-CE2018), September, 19-21, 2018, Novi Sad, Serbia, (pg.107-113);
4.	Biljana Angelova	Contemporary Trends in the Global Economy Influenced by Financial Flows and Crisis,	V. INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ACCOUNTING AND FINANCE Cohosted by MUFAD, Bursa Uludag University, Azerbaijan State University of Economics and Ss. Cyril and Methodius University Skopje Institute of Economics Bursa-Turkey/1-4 May 2019
5.	Biljana Angelova, Violeta Krstic Taseva	Economic and development aspects of investment projects for energy efficiency	Economic Development, Year 19. No.3/2017
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
	Реденброј	Автори	Наслов
			Издавач / година
1.	UKIM, UAegean University, UNIRoma-1, UPatras, UTwente, ERFC, IBA andCP	Prometeus – HEI Initiative Innovation Capacity Building for Higher Education, European Institute for Innovation and Technology	HORIZON 2020, учесник во Проектот е во тек;
2.	Angelova Biljana, Aleksandar Naumoski	PEFA (Public Expenditure and Financial Accountability) Анализа на јавните расходи и финансиската отчетност на општините.,	Здружение на финансиски работници, UNDP, 2021
3.	Angelova Biljana	Тарифни планови за јавните комунални претпријатија,	Регулаторна Комисија за енергетика и водни услуги, АДКОМ, 2020,
4.	Ангелова Билјана	Тарифни планови и бизнис планови за јавните комунални претпријатија од воден сектор во Република Македонија.	АДКОМ, IAWD, 2017
5.	Ангелова Билјана	Физибилиити студија за урбанистички развој за социјално домување во Општина Шуто Оризари, учесник во проектот, Cost Benefit Анализа на алтернативни сценарија за изградба на социјална населба.	Архитектонски факултет, UNDP, Скопје, 2020;
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)		

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
1.	Gadaf Rexhepi, Hyrije Abazi, Amir Rahdari, Biljana Angelova	Open Innovation and Entrepreneurship – Impetus of Growth and Competitive Advantages	Springer, 2018;
2.	Ангелова Билјана	Финансии за менаџмент	Економски институт – Скопје, во печат

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)				
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	Biljana Angelova, Neda Petroska Angelovska, Marija Takovska	Possibilities for Managing Financial Crisis of Macedonian Companies	IV International Symposium on Accounting and Finance, ISAF 2017, 3-5 July, Ohrid, (pg. 106-116),	
	2.				
	3.				
	4.				
	6.				
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
11.1.	Дипломски работи		/		
11.2.	Магистерски работи		200		
11.3.	Докторски дисертации		35		
12.	Селектирани резултати во последните пет години				
12.1.	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)				
	Реен. број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	Diana Boskovska, Biljana Angelova, Vesna Georgieva Svrtnov	Turnover as an indicator for the Macedonian Stock Exchange Operating	Economic Development, Journal of The Institute of Economics – Skopje, Year, 19, No 1-2/2017,	
	2.	Zoran Janevski, PhD, Shtefan Bojnec, PhD, Uros Godnov, PhD, Tatjana Petkovska Mirchevska, PhD, Biljana Angelova, PhD, Monika Angeloska Dichovska, PhD	Improvement of business competitiveness through developing G2B e-services in Slovenia and Macedonia, HORIZONS INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL Series A Social Sciences and Humanities Year XI Volume 17 September 2015 Bitola, pg. 33-45.	HORIZONS INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL Series A Social Sciences and Humanities Year XI Volume 17 September 2015 Bitola, pg. 33-45.	
	3.	Diana Boskovska, Biljana Angelova	Diana Boskovska, Biljana Angelova: INVESTMENT FUNDS AND THEIR INVESTMENT STRATEGY IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA	(Original scientific paper), (pg 89-99) Economic Development, Journal of The Institute of Economics – Skopje, Year, 17, No 1-2/2015	
	4.	Jankulovski N, Angelova B, Dojcinovski T, Bojkovska K, Arpacheska M, A.Jankulovska	Analysis of the Regions in Terms of Promoting Regional development of Republic of Macedonia	International Journal of Economics and Finance, Vol.7, No.10; (pg. 247-257)	
	5.	Biljana Angelova, Blagica Koleva	(2015) Biljana Angelova, Blagica Koleva: The Role of Internal Audit in Risk Management system of the companies,	Economic Development, Journal of The Institute of Economics – Skopje, Year 2015, pg.(1-10);	
	6.	Angelova Biljana, Vladimir Petkovski	Borrowing Capacity of Macedonian Municipalities – Comparative Analysis with Practices of EU and South-East European Countries; International Review of Social Science, Vol.3, Issue 1, (pg.16-25)	International Review of Social Science, Vol.3, Issue 1, (pg.16-25), 2015	
	12.2.	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

1.	Gadaf Rexhepi, Hyrije Abazi, Amir Rahdari, Biljana Angelova	Open Innovation Models for Increased Innovation Activities and Enterprise Growth, Open Innovation and Entrepreneurship – Impetus of Growth and Competitive Advantages	Springer, 2019, (pg. 37-50);		
2.					
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години				
	Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
	1.	Angelova Biljana	The role of Human Capital in the One Belt One Road Initiative, Ohrid, Macedonia, 6-7 October, 2017,	3th China – CEE Conference, Ohrid, Macedonia, 6-7 October, 2017,	2017
	2.	Biljana Angelova, Neda Petroska Angelovska, Marija Takovska	Possibilities for Managing Financial Crisis of Macedonian Companies	IV International Symposium on Accounting and Finance, ISAF 2017, 3-5 July, Ohrid, (pg. 106-116),	2017
	3.	Dario Gecevski, Klimentina Poposka, Biljana Angelova, Valentina Gecevska	Agile Software Development Products for Fintech – Financial Technologies, 8th International Conference on Mass Customization and Personalization – Community of Europe (MCP-CE2018) , September, 19-21,2018, Novi Sad, Serbia, (pg.107-113);	8th International Conference on Mass Customization and Personalization – Community of Europe (MCP-CE2018) , September, 19-21,2018, Novi Sad, Serbia, (pg.107-113);	2018
	4.	Angelova Biljana	Contemporary Trends in the Global Economy Influenced by Financial Flows and Crisis,	V. International symposium on Accounting and Finance Cohosted by MUFAD, Bursa Uludag University, Azerbaijan State University of Economics and Ss. Cyril and Methodius University Skopje Institute of Economics Bursa-Turkey/1-4 May 2019	2019

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Прилог бр. 2.9 Податоци за наставникот Диана Бошковска

Реден број: 9		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Диана Бошковска		
2.	Дата на раѓање	01.12.1972		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Редовен професор		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1996	Економски факултет, УКИМ, Скопје
		Магистериум	2004	Економски факултет, УКИМ, Скопје
		Докторат	2008	Економски институт, УКИМ, Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Организациски науки и управување (менаџмент)	Финансиски менаџмент
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Организациски науки и управување (менаџмент)	Финансиски менаџмент
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција	Звање и област во кои е избран	
		Економски институт, УКИМ, Скопје	Редовен професор - област Финансиски менаџмент	
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети што наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.			
	2.			
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Инвестиционен менаџмент Инвестициона и портфолио анализа Инвестиционо банкарство	Финансиски менаџмент, Економски институт, УКИМ, Скопје	
	2.	Економија на пари, банкарство и финансиски пазари Портфолио менаџмент	Менаџерска економија, Економски институт, УКИМ, Скопје	
	3.	Финансирање и инвестиции во аграрот	Агробизнис, Економски институт, УКИМ, Скопје	
	4.	Управување со трошоци и ценовни политики во аграрот	Агробизнис, Економски институт, УКИМ, Скопје	
	5.	Претприемништо и трансфер на нови технологии	Претприемништво, Економски институт, УКИМ, Скопје	
	6.	Инвестиции и трансфер на технологија	Меѓународна економија, Економски институт, УКИМ, Скопје	
	7.	Меѓународен бизнис и МСП	Изборен, Економски институт, УКИМ, Скопје	
	8.	Корпоративни комуникации	Изборен, Економски институт, УКИМ, Скопје	
9.	Спојувања и превземања	Изборен, Економски институт, УКИМ, Скопје		
10.	Заштита и осигурување	Изборен, Машински факултет, УКИМ, Скопје		
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
1.	Инвестиционен и портфолио менаџмент	Организациски науки и управување/ Економски институт, УКИМ, Скопје	
2.	Деловно планирање	Организациски науки и управување/ Економски институт, УКИМ, Скопје	
3.	Финансиски менаџмент	Организациски науки и управување/ Економски институт, УКИМ, Скопје	
4.	Корпоративни финансии	Економски науки, / Економски институт, УКИМ, Скопје	
10. Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
1.	Tatjana Petkovska Mirchevska, Natasha Daniloska, Diana Boshkovska, Vladimir Petkovski	Change in Consumers' Behavior during the COVID 19 pandemic as an Opportunity to foster Digital Entrepreneurship in the Republic of North Macedonia	Economic analysis, Jun 2, 2021, Vol 54 No 1 (2021), Institute of economic science, Belgrade
2.	Tatjana Petkovska Mirchevska, Natasha Daniloska, Diana Boshkovska, Vladimir Petkovski	Changes in consumer behavior during Covid-19 pandemic as a strategic challenge for companies in Republic of North Macedonia,	Economic development, Journal of the Institute of economics-Skopje Year.22 No. 3/2020
3.	Tatjana Petkovska Mirchevska, Natasha Daniloska, Diana Boshkovska, Vladimir Petkovski, Jasmina Majstorovska	Government institutional support for fostering SME's innovation in Western balkan countries	Economic development, Journal of the Institute of economics-Skopje Year.21 No. 3/2019
4.	Diana Boshkovska	Political crisis in the Republic of Macedonia and it's impact on the capital market	Proceeding of second international scientific conference: "Economics & Management: How to cope with disrupted times", EMAN 2018, Slovenia
5.	Diana Boskovska, Biljana Angelova, Vesna Georgieva Svrtinov	Turnover as an indicator for the macedonian stock exchange operating	Economic development, Journal of the Institute of economics-Skopje, Year.19 No.1-2/2017.
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
1.	Група автори	Можности за примена на концептот на зелена економија во МСП во Република Северна Македонија, 2019/2020, УКИМ.	Економски институт, УКИМ, 2019/2020
2.	Група автори	Социо-економските индикатори и квалитетот на живот во Република Северна Македонија	Економски институт, УКИМ, 2017/2018
3.	Група автори	Земјоделството и општествено-економскиот развој на Република Македонија (кораководител)	Економски институт, 2017/2018
4.	Група автори	Економските импликации од политичката криза во Република Македонија	Економски институт, 2016/2017

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

			(кораководител)	
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Група автори, главни истражувачи д-р Ирина Пиперкова и д-р Александра Лозаноска,	Вештини на вработените за конкурентност на малите и средни претпријатија	Економски институт, Скопје, 2020 год
	2.	Група автори	Можности за примена на концептот на зелена економија во МСП во Република Северна Македонија	Економски институт, Скопје, 2021 год
	3.			

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Група автори	Political economy analysis (PEA) for the purposes of the CSO	Methamorphosis, Скопје, 2018
	2.			
	3.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
11.1.	Дипломски работи			
11.2.	Магистерски работи		20	
11.3.	Докторски дисертации		4	
12.	Селектирани резултати во последните пет години			
12.1.	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Tatjana Petkovska Mirchevska, Natasha Daniloska, Diana Boshkovska, Vladimir Petkovski	Change in Consumers' Behavior during the COVID 19 pandemic as an Opportunity to foster Digital Entrepreneurship in the Republic of North Macedonia	Economic analysis, Jun 2, 2021, Vol 54 No 1 (2021), Institute of economic science, Belgrade
	2.	Tatjana Petkovska Mirchevska, Natasha Daniloska, Diana Boshkovska, Vladimir Petkovski, Jasmina Majstorovska	Government institutional support for fostering SME's innovation in Western balkan countries	Economic development, Journal of the Institute of economics-Skopje Year.21 No. 3/2019
	3.	Diana Boshkovska	Political crisis in the Republic of Macedonia and it's impact on the capital market	Proceeding of second international scientific conference: "Economics & Management: How to cope with disrupted times", EMAN 2018, Slovenia
	4.	Tatjana Petkovska Mirchevska, Natasha Daniloska, Diana Boshkovska, Vladimir Petkovski	Development and promotion of new product in small enterprises in the Republic of Macedonia	Economic development, Journal of the Institute of economics-Skopje Year.20 No. 1-2/2018.
	5.	Diana Boshkovska, Vesna Georgieva Svrтинov, Natasha Daniloska	Development of the macedonian stock exchange	Economic development, Journal of the Institute of economics-Skopje Year.19 No. 3/2017.
	6.	Diana Boskovska, Biljana Angelova, Vesna Georgieva Svrтинov	Turnover as an indicator for the macedonian stock exchange operating	Economic development, Journal of the Institute of economics-Skopje, Year.19 No.1-2/2017.
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
	2.			
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
	Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција
	1.	Група автори	The impact of the socio-economic factors on the youth	11th International Scientific Conference: econometric modeling in economics and finance
				Institute of economic science, Belgrade,

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

		unemployment-the case of the Republic of North Macedonia		Serbia, 2019
2.	Група автори	PCA analysis of the socio-economic indicators – the case of Republic of Macedonia	V International symposium on accounting and finance (ISAF)	MUFAD, Uludag University, Bursa, Republic of Turkey, University „St Cyril and Methodius“ Institute of Economics, Skopje, 2019
3.	Diana Boskovska	Political crisis in the Republic of Macedonia and it's impact on the capital market,	Second international scientific conference, Economics & Management: How to Cope With Disrupted Times	EMAN, Slovenia 2018

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

ПРИЛОГ БР. 3: Податоци за наставниците што можат да бидат ментори на магистерски труд на втор циклусна студии на студиската програма по Агробизнис

Табела 1. Преглед на наставници кои можат да бидат ментори на магистерски труд на втор циклус на студии

Реден Бр.	Име и презиме на наставникот	Наставно-научно,наставно или научно звање во кое е избран наставникот	Научна област во која наставникот може да биде ментор на магистерски труд
1.	д-р Биљана Ангелова	Редовен професор	Финансиски менаџмент
2.	д-р Васил Поповски	Редовен професор	Менаџмент
3.	д-р Татјана Петковска Мирчевска	Редовен професор	Маркетинг
4.	д-р Диана Бошковска	Редовен професор	Финансиски менаџмент
5.	д-р Наташа Данилоска	Редовен професор	Економика на аграрот и шумарството
6.	д-р Елизабета Џамбаска	Вонреден професор	Економски развој
7.	д-р Александра Лозаноска	Вонреден професор	Интеракција меѓу демографските, економските и социјалните процеси
8.	д-р Катерина Хаџи-Наумова Михајловска	Вонреден професор	Менаџмент во аграрот
9.	д-р Владимир Петковски	Вонреден професор	Економски развој

ПРИЛОГ БР. 4: Додаток на диплома

 <p>Република Северна Македонија</p> <p>Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје</p>	
<h2>ДОДАТОК НА ДИПЛОМАТА</h2>	
1. Податоци за носителот на дипломата	
1.1. Име	{Име}
1.2. Презиме	{Презиме}
1.3. Датум на раѓање, место и држава на раѓање	{Датум на раѓање, место и држава на раѓање}
1.4. Матичен број	{Име}
2. Податоци за стекнатата квалификација	
2.1. Датум на издавање	{Датум на издавање}
2.2. Назив на квалификацијата	Магистер по економски науки
2.3. Име на студиската програма, односно главно студиско подрачје, поле и област на студиите	Економика на аграрот и шумарството
2.4. Име и статус на високообразовната/научната установа која ја издава дипломата	Универзитет „Св.Кирил и Методиј“-Скопје ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ-СКОПЈЕ
2.5. Име и статус на високообразовната/научната установа (доколку е различна) која ја администрира дипломата	Универзитет „Св.Кирил и Методиј“-Скопје ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ-СКОПЈЕ
2.6. Јазик на наставата	Македонски
3. Податоци за степен (циклус) на квалификацијата	
3.1. Вид на квалификацијата (академски/стручни студии)	Академски
3.2. Степен (циклус) на квалификацијата	Втор циклус на студии
3.3. Траење на студиската програма: години и ЕКТС кредити	1 (една) година 60 ЕКТС кредити
3.4. Услови за запишување на студиската програма	Да има завршено прв циклус на студии на соодветни или сродни студии (240 кредити)

ПРИЛОГ БР. 5: Статут на вискообразовната установа (на УКИМ и на единицата)

- Статут на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/264_STATUT_UKIM-6.6.2019.pdf

- Статут на Економски Институт-Скопје

<https://www.ek-inst.ukim.edu.mk/dokumenti/>

ПРИЛОГ БР. 6: Извештај од последна самоевалуација (на УКИМ и на единицата)

- **ИЗВЕШТАЈ ЗА САМОЕВАЛУАЦИЈАТА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ (за периодот 2016/2017, 2017/18 и 2018/2019)**

https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/samo_ev/SE-2017_2019-UKIM-MK.pdf

- **Извештај за самоевалуација на институцијата и студиските програми на Економскиот институт-Скопје**

<https://ek-inst.ukim.edu.mk/wp-content/uploads/2020/10/Izveshtaj-za-samoevaluacija-2017-2020-Final.pdf>

**АГРОБИЗНИС -едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

**ПРИЛОГ БР. 7: Копија од Решението за акредитација на високообразовната установа,
издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република
Македонија**

 РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ОДБОР ЗА АКРЕДИТАЦИЈА И ЕВАЛУАЦИЈА НА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ				 РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА Одбор за акредитација и евалуација на високото образование 1409-212/10 15.05.2018
17.05.2018				
09	804/1	-	-	

Врз основа на член 71 став 2 алинеа 4 и член 104 став 2 од Законот за високото образование ("Службен весник на Република Македонија" број 35/08, 103/8, 26/9, 83/09, 99/09, 115/10, 17/11, 51/11, 123/12, 15/13, 24/13, 41/14, 116/14, 130/14, 10/15, 20/15, 98/15, 154/15, 30/2016, 127/16), Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Македонија, на својата 9 седница одржана на 08.05.2018 година, донесе

РЕШЕНИЕ

за акредитација на студиската програма **Агробизнис втор циклус** **едногодишни студии на Економски институт при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје**

1. Се акредитира студиската програма **Агробизнис втор циклус** **едногодишни студии на Економски институт при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** согласно Класификацијата на научно-истражувачки подрачја, полиња и области според меѓународната Фраскатијева класификација која е дадена како Прилог 1 на Уредбата за нормативите и стандардите за основање на високообразовни установи и за вршење високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр.103/10, 168/10 и 10/11).

2. Студиската програма од точка 1 на ова решение е во траење од 1 година (два семестри).

3. По завршените студии на студиската програма од точка 1 од ова решение, студентот се стекнува со 60 ЕКТС и со звање:

- Магистер по економски науки од областа на агробизнис
Научно - истражувачко подрачје: Општествени науки
Научно – истражувачко поле: Организациони науки и управување
Научно – истражувачко област: Менаџмент во аграрот

4. Акредитацијата на студиската програма од точка 1 на ова решение е за период од пет (I и II циклус) учебни години, почнувајќи од учебната 2018/2019.....

5. Ова решение е конечно и влегува во сила со денот на донесувањето.

**АГРОБИЗНИС -едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт-Скопје**

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ОДБОР ЗА АКРЕДИТАЦИЈА И ЕВАЛУАЦИЈА
НА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Образложение

Врз основа на донесената одлука на Наставно-научниот совет на Економски институт, втор циклус едногодишни студии, студиските програми „Агробизнис“, на 12.07.2017 година до Одборот за акредитација и евалуација на високото образование во РМ достави предлог за прифаќање на елаборат за акредитација на предметната студиска програма.

Одборот за акредитација и евалуација на високото образование во РМ, на 1 седница, одржана на 05.10.2017 година формира стручна комисија за оценка на доставениот предлог и врз основа на позитивната оценка содржана и извештајот на стручната комисија, на својата 9 седница одржана на 08.05.2018 година, одлучи како во диспозитивот на ова решение.

Претседател
на Одборот за акредитација и евалуација
на високото образование

Академик Владо Камбовски

**АГРОБИЗНИС-едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на
Економски институт - Скопје**

ПРИЛОГ БР. 8: Копија од Решението за исполнување на услови за почеток со работа на студиската програма, издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија

 РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА УП1 Бр. 14- <u>1103</u> година СКОПЈЕ <u>21.05.2018</u>	РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА Универзитет „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ СКОПЈЕ ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ-СКОПЈЕ Датум: <u>21.05.2018</u> <table border="1"><thead><tr><th>Сл. Зап.</th><th>Врст</th><th>Прекон</th><th>Важност</th></tr></thead><tbody><tr><td><u>09</u></td><td><u>807/2</u></td><td>-</td><td>-</td></tr></tbody></table>	Сл. Зап.	Врст	Прекон	Важност	<u>09</u>	<u>807/2</u>	-	-
Сл. Зап.	Врст	Прекон	Важност						
<u>09</u>	<u>807/2</u>	-	-						

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08 167/10 и 51/11), а во врска со член 145 став 6 и член 211 став 1 и 3 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/18), Министерството за образование и наука донесе

РЕШЕНИЕ

за почеток со работа на студиската програма од втор циклус на едногодишнигодишни и двегодишни студии по Агробизнис на Економски институт при Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје

1. Со ова решение се утврдува дека се исполнети условите за почеток со работа студиската програма од втор циклус на едногодишнигодишни и двегодишни студии по Агробизнис на Економски институт при Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје.
2. Ова решение влегува во сила со денот на донесување.

Образложение

Економскиот институт при Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје се обрати со барање бр. 09-807/1 од 17.05.2018 година до Министерството за образование и наука, под наш УП1 бр. 14-1143 од 17.05.2018 година, за утврдување на исполнетоста на условите за почеток со работа на студиската програма од втор циклус на едногодишнигодишни и двегодишни студии по Агробизнис на Економски институт при Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје, единица во состав, по добиените Решенија за акредитација бр. 1409-212/10 од 15.05.2018 година и бр. 1409-212/11 од 15.05.2018 година од страна на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование.

Министерството за образование и наука, со Решение УП1 бр. 14-1143 од 21.05.2018 година формира Комисија за утврдување на исполнетоста на условите за почеток со работа на студиските програми од втор циклус студии наведени во точка 1 на ова решение.

Комисијата на ден 21.05.2018 година, изврши увид и изготви Извештај УП1 бр. 14-1143 од 21.05.2018 година, каде е наведено дека за студиската програма од втор циклус на едногодишнигодишни и двегодишни студии по Агробизнис на Економски институт при Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје, се исполнети условите согласно одредбите утврдени со Законот за високото образование и Уредбата за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и за вршење на високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 103/10, 168/10 и 10/11).

Имајќи го во предвид изнесеното, се одлучи како во диспозитивот на ова решение.

ПРАВНА ПОУКА: Против ова решение, може да се заведе управен спор, со поднесување на тужба до Управниот суд на Република Македонија, во рок од 30 дена од денот на приемот на ова решение.

МИНИСТЕР
проф. д-р Рената Дескоска
Рената Дескоска

изработила: м-р Викторија Динковска
контролирала: Снежана Лузовска
шифрирала: д-р Агња Руштина
Викторија Динковска
Снежана Лузовска
Агња Руштина